T.C.
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Teknoloji Transfer Ofisi

Sayı : E-83897731-604.99-867207
Konu : Proje Bitirme Belgesi Hk.

REKTÖRLÜĞE

Kocaeli Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi koordinasyonunda, Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi ve Kocaeli İl Müftülüğü ortaklığında, yürütücülüğünü Doç. Dr. Ahmet EKŞİ'nin yaptığı **"Kocaeli Müftülüklerine 2013-2023 Yılları Arasında Gelen Sorular Işığında Kadınların Boşanma Talebinin Nedenleri"** başlıklı TTO-2024-SÖZ-157 numaralı ve toplam 59.996,70 TL dış kaynak bütçeli Ar-Ge projesi 28.10.2024 tarihinde başlamış olup 27.10.2025 tarihinde başarıyla tamamlanmıştır.

Projenin İsmi: Kocaeli Müftülüklerine 2013-2023 Yılları Arasında Gelen Sorular Işığında Kadınların Boşanma Talebinin Nedenleri
Proje Türü: AR-GE

Proje Araştırmacıları:
Prof. Dr. Abdullah KAHRAMAN
Prof. Dr. Ayhan HİRA
Doç. Dr. Hüseyin OKUR
Doç. Dr. Ramazan ŞAHAN
Doç. Dr. Abdulmuid AYKUL
Dr. Öğretim Üyesi Abdurrahman BULUT
Dr. Öğretim Üyesi A.H.M. Ershad UDDIN
Dr. Öğretim Üyesi Salih ŞAHİN
Arş. Gör. A. Faruk GÖKSÜN
Melek ALÇIN
Mikail ÖZKAN
Aysel DEMİRCİ
Sevinç DİNÇ

Prof.Dr. Elif ÖĞÜT
Yönetim Kurulu Başkanı

Mevcut Elektronik İmzalar

ELİF ÖĞÜT (Teknoloji Transfer Ofisi Yönetim Kurulu - Yönetim Kurulu Başkanı) 07.11.2025 15:11

Teknoloji Transfer Ofisi Kocaeli Üniversitesi Umuttepe Yerleşkesi 41001, Kocaeli
Tel:+90 (262) 303 10 01 Faks:+90 (262) 303 10 33
E-Posta :rekiletisim@kocaeli.edu.tr Elektronik Ağ :http://www.kocaeli.edu.tr
Kep Adresi: kocaeliuniversitesi@hs01.kep.tr
Bilgi için: Esra Albayrak
İdari İşler Sorumlusu
Telefon No: 0262 303 38 87

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

T.C.
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
İlahiyat Fakültesi Dekanlığı

Sayı : E-93410193-604.99-862199
Konu : Proje Raporu

TEKNOLOJİ TRANSFER OFİSİNE

Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi ile Kocaeli İl Müftülüğü iş birliğiyle gerçekleştirilen yürütücüsü olduğum KOÜ "TTO -2024-SÖZ-l57" numaralı "Kocaeli Müftülüklerine 2013–2023 Yılları Arasında Gelen Sorular Işığında Kadınların Boşanma Talebinin Nedenleri" başlıklı projeyle ilgili çalışmalar 28.10.2025 tarihi itibariyle tamamlanmıştır.

Proje kapsamında yapılan bütün çalışmaların ve proje çıktılarının yer aldığı sonuç raporu ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla bilgilerinize arz ederim.

Doç.Dr. Ahmet EKŞİ
Öğretim Üyesi

EK :

1- Proje sonuç raporu
2- Proje kapsamında yapılan yüksek lisans tezi
3- Çalıştay kitapçığı
4- Yayınlanan kitap
5- Sempozyum programı ve katılım belgesi
6- Proje destek ödemelerine dair faturalar
7- Harcama faturaları
8- Bilgisayar demirbaş kaydı belgesi

Mevcut Elektronik İmzalar
AHMET EKSİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Fakülte Sekreterliği (İlahiyat Fak.)Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Umuttepe Yerleşkesi
41380 KOCAELİ
Tel:+90 (262) 303 45 01-02 Faks:+90 (262) 303 45 03
E-Posta :ilahiyat@kocaeli.edu.tr Elektronik Ağ :www.ilahiyat.kocaeli.edu.tr
Kep Adresi: kocaeliuniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Çiğdem Sunar
Memur
Telefon No: 303 45 08

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

T.C.
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ

TEKNOLOJİ TRANSFER OFİSİ AR-GE PROJESİ SONUÇ RAPORU

Proje Başlığı:
KOCAELİ MÜFTÜLÜKLERİNE 2013-2023 YILLARI ARASINDA GELEN SORULAR IŞIĞINDA KADINLARIN BOŞANMA TALEBİNİN NEDENLERİ

Proje No: TTO-2024-SÖZ-157

Proje Türü: Ar-Ge Projesi

Proje Başlangıç ve Bitiş Tarihi: 28.10.2024-28.10.2025

Proje Yürütücüsü:
Doç. Dr. Ahmet EKŞİ
İlahiyat Fakültesi/Temel İslam Bilimleri Bölümü

Araştırmacıların Adı Soyadı
Birimi/Bölümü

Prof. Dr. Abdullah KAHRAMAN Prof. Dr. Ayhan HİRA Doç. Dr. Hüseyin OKUR Doç. Dr. Ramazan ŞAHAN Doç. Dr. Abdulmuid AYKUL Dr. Öğr. Üy. A.H.M. Ershad UDDIN Dr. Öğretim Üyesi Salih ŞAHİN Arş. Gör. A. Faruk GÖKSÜN	İlahiyat/Temel İslam Bilimleri Bölümü	Dr. Öğr. Üy. Abdurrahman BULUT	İzmir Katip Çelebi Üniversitesi İlahiyat Fakültesi temel İslam Bilimleri Bölümü
		Melek ALÇIN Mikail ÖZKAN Aysel DEMİRCİ Sevinç DİNÇ	Kocaeli Müftülüğü

Mevcut Elektronik İmzalar
AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Ekim 2025

KOCAELİ

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Mevcut Elektronik İmzalar

AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

ÖNSÖZ

Aile, toplumun temel taşı olarak kabul edilen ve neslin devamı, toplumsal huzur ve bireysel mutluluk açısından hayati öneme sahip bir kurumdur. Ancak günümüzde küresel ölçekte olduğu gibi Türkiye'de de boşanma oranlarındaki artış, bu kurumun sürdürülebilirliğine dair ciddi endişeleri beraberinde getirmektedir. Özellikle kadınların boşanma taleplerindeki artış, hem toplumsal hem de hukuki ve dini açıdan derinlemesine incelenmesi gereken çok boyutlu bir olgudur. Bu olguyu konu edinen bu proje, Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi ile Kocaeli İl Müftülüğü iş birliğinde yürütülen KOÜ "TTO - 2024-SÖZ-l57" numaralı proje kapsamında hazırlanmıştır. **"Kocaeli Müftülüklerine 2013–2023 Yılları Arasında Gelen Sorular Işığında Kadınların Boşanma Talebinin Nedenleri"** başlıklı proje, kadınların boşanma taleplerini hem klasik İslam hukuku literatürü hem de güncel toplumsal veriler ışığında ele almayı, ayrıca ortaya çıkan sonuçları çözüm önerileriyle birlikte kamuoyunun ve ilgili kurumların istifadesine sunmayı amaçlamaktadır.

Proje kapsamında, 2013–2023 yılları arasında Kocaeli müftülüklerine iletilen başvurular, Aile ve Dini Rehberlik Bürolarında görev yapan personelle yapılan mülakatlar ve bazı Türkçe fetva sitelerindeki sorular titizlikle incelenmiş; ayrıca başta Türkiye olmak üzere dört İslam ülkesinin mevzuatındaki boşanma sebepleri analiz edilmiştir.

Dört ana bölümden oluşan çalışma, klasik fıkıh literatüründen güncel toplumsal dinamiklere uzanan geniş bir yelpazede kadının boşanma taleplerinin meşru gerekçeleri irdelenmiş: Birinci bölümde Kocaeli Aile ve Dini Rehberlik Bürosu personeliyle gerçekleştirilen yüz yüze mülakatlar değerlendirilmiş, uygulamada karşılaşılan sorunlar ve çözüm yolları tartışılmıştır. İkinci bölümde, 2013–2023 yılları arasında Kocaeli İl Müftülüklerine yöneltilen sorular üzerinden kadınların boşanma taleplerine yol açan sebepler analiz edilmiştir. Üçüncü bölümde Türkiye, Suudi Arabistan, Ürdün ve Bangladeş'in yürürlükteki medeni hukuk düzenlemeleri karşılaştırmalı bir yaklaşımla incelenmiştir. Dördüncü bölümde ise, klasik fıkıh kaynaklarında kadının boşanma talebine imkân veren gerekçeler ele alınmıştır.

Çalışma sürecinde düzenlenen çalıştayda, alanında uzman ilahiyatçılar, hukukçular, psikologlar, sosyal hizmet uzmanları, kadın ve aile politikaları alanında görev yapan uzmanlar ve dini danışmanlar bir araya gelerek hem tespit edilen sorunları masaya yatırmış hem de çözüm önerileri geliştirmişlerdir. Disiplinler arası bu diyalog, çalışmanın hem akademik derinliğini artırmış hem de pratikte uygulanabilir politika önerileri sunmasını sağlamıştır.

Projenin her aşamasında emeği geçen tüm araştırmacılara, katılımcılara ve kurumlara teşekkürü bir borç biliriz. Özellikle çalışmada kullanılan verilerin teminine ve dini danışmanlarla yapılan mülakatlara verdiği izinle projemize destek veren Diyanet İşleri Başkanlığına, çalışmamızın şekillenmesinde bizlere rehberlik eden Kocaeli Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisine, çalışma süresince maddi ve manevi destekleriyle daima yanımızda olan Kocaeli İl Müftülüğü'ne, Kocaeli İlahiyat Vakfı'na ve Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ne ayrıca teşekkür ederiz.

Mevcut Elektronik Imzalar
AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

GİRİŞ

Boşanma, modern toplumlarda giderek artan oranlarıyla yalnızca bireylerin özel yaşamlarını değil, toplumsal yapının istikrarını da derinden etkileyen çok boyutlu bir olgudur. Aile kurumu, hem toplumsal dayanışmanın hem de kültürel sürekliliğin temelini oluşturur. Bu yapının çözülmesi ise yalnızca iki bireyin yollarını ayırması anlamına gelmemekte; aynı zamanda çocukların psikososyal gelişimi, kadınların ekonomik ve sosyal güvenceleri, toplumsal normların işleyişi ve kuşaklar arası değer aktarımı üzerinde önemli sarsıntılar meydana getirmektedir. Bu nedenle boşanma, bireysel bir karar olmanın ötesinde, toplumsal dönüşümün ve kırılganlıkların da bir göstergesidir.

Boşanmanın en belirgin etkileri, çoğu zaman kadınlar ve çocuklar üzerinde yoğunlaşmaktadır. Kadınlar boşanma sonrasında ekonomik bağımlılık, sosyal dışlanma, barınma sorunları ve toplumsal baskılarla karşı karşıya kalmakta; bu durum onların yeniden toplumsal hayata katılımını güçleştirmektedir. Çocuklar açısından ise boşanma, eğitim, psikolojik denge ve sosyal uyum süreçlerinde ciddi riskler barındırmaktadır. Dolayısıyla boşanma, sadece bireysel bir ayrılık değil; aynı zamanda toplumsal eşitsizlikleri derinleştiren bir süreçtir.

İslam Aile Hukukunda evlilik, karşılıklı sevgi, saygı ve güven üzerine kurulmuş; neslin devamı ve toplumsal huzurun korunması açısından önemli bir kurum olarak görülmüştür. Bu nedenle evliliğin zaruret bulunmadıkça keyfî biçimde sonlandırılması hoş karşılanmamıştır. Ancak evlilik, taraflar için sürdürülemez hâle geldiğinde İslam, boşanmayı meşru bir çözüm yolu olarak tanımıştır. Bu bağlamda İslam Hukuku, kadına da belirli durumlarda boşanma hakkı tanımış; kocanın nafaka yükümlülüğünü yerine getirmemesi, kötü muamele, şiddetli geçimsizlik veya terk gibi durumları boşanma sebepleri arasında saymıştır.

Sanayi Devrimi'nden itibaren hız kazanan toplumsal, ekonomik ve kültürel değişimler, aile yapısını da dönüştürmüştür. Kadının eğitim ve çalışma hayatında daha aktif rol alması, geleneksel aile içi rol dağılımını değiştirmiş ve bu durum zaman zaman evlilik içi gerilimleri artırmıştır. Modernleşme süreciyle birlikte kadınların ekonomik bağımsızlık kazanması, haklarının bilincine varması ve sosyal hayata daha fazla katılması, boşanma oranlarını da etkilemiştir. Bununla birlikte, iletişim eksikliği, sosyal medyanın etkisiyle artan beklenti farklılıkları, aldatma ve sadakatsizlik gibi faktörler de evliliklerin sona ermesinde belirleyici hâle gelmiştir.

Türkiye'de aile yapısında gözlenen bu değişimlere paralel olarak, Diyanet İşleri Başkanlığı toplumsal istikrarın korunması ve aile içi sorunların çözümüne katkı sağlamak amacıyla Aile ve Dini Rehberlik Bürolarını (ADRB) kurmuştur. Bu birimler, bireylerin dinî ve psikososyal sorunlarına çözüm üretmek, danışmanlık sağlamak ve gerektiğinde ilgili kurumlara yönlendirmede bulunmak üzere faaliyet göstermektedir. Müftülüklere yapılan başvurular, yalnızca dinî fetva talebi değil; aynı zamanda duygusal destek ve toplumsal onay arayışının da bir yansımasıdır.

Mevcut Elektronik İmzalar

AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

Bu çalışma, 2013–2023 yılları arasında Kocaeli İl Müftülüklerine başvuran kadınların boşanma sürecindeki dinî danışmanlık taleplerini, din görevlilerinin gözlemleri üzerinden incelenmiştir. Çalışmanın temel amacı, kadınların boşanmayı nasıl bir sosyal kırılma ve yeniden yapılanma süreci olarak tecrübe ettiklerini anlamak; bu süreçte dinî rehberlik hizmetlerinin işlevini, yeterliliğini ve sınırlılıklarını ortaya koymaktır. Böylelikle dinî, hukuki ve sosyolojik boyutlarıyla boşanma olgusuna bütüncül bir yaklaşım sunmak ve toplumsal cinsiyet adaletine duyarlı bir danışmanlık modeline olan ihtiyacı vurgulamak hedeflenmiştir.

Mevcut Elektronik İmzalar

AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

ARAŞTIRMADA KULLANILAN YÖNTEM

Bu araştırma, nitel araştırma yöntemiyle yapılandırılmış olup, tematik analiz tekniği esas alınarak yürütülmüştür. Çalışmanın çerçevesini, 2013–2023 yılları arasında Kocaeli İl Müftülüklerine başvuran kadınların boşanma taleplerine dair yazılı sorular ve bu süreci doğrudan gözlemleyen din görevlileri oluşturmaktadır. Katılımcılar Kocaeli'nde oturan ve Diyanet İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kuruluna soru yöneltenler ile Aile ve Dini Rehberlik Bürolarında görev yapan ve kadın başvurularına doğrudan muhatap olan 14 din görevlisinden oluşmaktadır. Katılımcıların seçimi, amaçlı örnekleme yöntemiyle yapılmıştır; bu bağlamda, yalnızca boşanma konulu başvurulara yoğun biçimde muhatap olmuş görevliler tercih edilmiştir.

Yazılı sorularla beraber veri toplama sürecinde yapılandırılmış form üzerinden 17 soruluk bir görüşme seti kullanılmıştır. Sorular, kadınların boşanma gerekçeleri, başvuru zamanlamaları, bilgi talepleri, dinî ve psikolojik destek beklentileri, sosyal çevre etkileri, şiddet türleri ve çocuklara dair kaygılar gibi temaları kapsamaktadır. Görüşmeler, din görevlilerinin yazılı beyanları veya doğrudan gözlemlerine dayalı yanıtları üzerinden toplanmış, veriler tablo hâlinde düzenlenerek sistematik biçimde sınıflandırılmıştır.

Elde edilen veriler, tematik analiz yaklaşımı doğrultusunda kodlanmış, her soru için öne çıkan cevaplar belirlenmiş ve bu cevaplardan hareketle genel eğilimler çıkarılmıştır. Verilerin analizi sırasında içerik tekrarları, vurgu yoğunlukları ve kavramsal örtüşmeler dikkate alınarak ana temalar ve alt temalar oluşturulmuştur. Ayrıca, katılımcı beyanlarından elde edilen anlatı örnekleri, temaların sahaya dayalı özgün bağlamlarını ortaya koymak amacıyla yorumlayıcı bir çerçevede değerlendirilmiştir.

Bu yöntemsel yaklaşım, çalışmanın hedefi doğrultusunda boşanma sürecinin sadece dinî boyutunu değil; aynı zamanda psikolojik, kültürel ve toplumsal katmanlarını da görünür kılmayı amaçlamaktadır. Böylece, dinî rehberliğin kadınların boşanma sürecinde üstlendiği işlevler, yalnızca kurumsal değil, aynı zamanda sosyolojik bir bakış açısıyla analiz edilebilmiştir.

VERİ TOPLAMA ARACI

Bu araştırmada veri toplama aracı olarak, DİYK'e Kocaeli ilinde meskun bireylerden gelen yazılı sorular ile yapılandırılmış ve yarı açık uçlu sorulardan oluşan bir Görüşme Formu kullanılmıştır. Form, doğrudan kadınların boşanma taleplerine muhatap olan din görevlilerinin gözlemlerini sistematik biçimde kayıt altına almak amacıyla hazırlanmıştır. Görüşme formu, hem nicel hem de nitel verilerin birlikte toplanmasına imkân tanıyacak şekilde tasarlanmıştır.

Formda yer alan 17 soru, tematik alanlara göre gruplandırılmıştır ve her soruya karşılık katılımcılardan uygun seçeneği işaretlemeleri (çoktan seçmeli) ve gerekirse gerekçelendirmeleri (açık uçlu) istenmiştir. Böylece hem frekans analizi yapılabilecek kodlanabilir veriler hem de tematik çözümlemeye uygun anlatı örnekleri elde edilmiştir.

Mevcut Elektronik İmzalar
AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

Sorular, kadınların boşanma gerekçeleri, şiddet türleri, sosyal çevre etkileri, dinî danışmanlıktan beklentileri, bilgi talepleri, başvuru zamanlamaları ve çocuklara dair kaygıları gibi başlıkları kapsamaktadır.

Form, araştırmacı tarafından ön test sürecinden geçirilmiş ve sahaya uygunluğu teyit edilmiştir. Veri toplama süreci sırasında, katılımcıların kişisel bilgileri gizli tutulmuş; yalnızca meslekî deneyimlerinden hareketle verdikleri yanıtlar esas alınmıştır. Bu yaklaşım, etik ilkelere uygunluğu sağlarken aynı zamanda sahaya ilişkin nitelikli, derinlikli ve karşılaştırılabilir veri üretimini mümkün kılmıştır.

GÜVENİRLİK VE ETİK

Bu araştırmanın güvenirliği, farklı din görevlilerinin aynı temaya dair verdikleri yanıtların karşılaştırılması ve tekrar eden örüntülerin sistematik biçimde analiz edilmesiyle sağlanmıştır. Katılımcıların anlatılarında örtüşen değerlendirmeler tematik olarak sınıflandırılmış, benzer bağlamlara işaret eden ifadeler çerçevesinde yorumlayıcı doğrulama yapılmıştır. Böylece, verilerin iç tutarlılığı ve bulguların geçerliliği nitel araştırma ilkeleri doğrultusunda desteklenmiştir.

Katılımcıların tamamı, bilgilendirilmiş onam kapsamında gönüllülük esasına göre çalışmaya dahil edilmiştir. Kişisel kimlikleri ve görev yaptıkları müftülükler anonimleştirilmiş, verilerin yalnızca bilimsel amaçla kullanılacağı açıkça beyan edilmiştir. Etik kurallara uygunluk çerçevesinde, araştırma Kocaeli Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulunun 20/09/2024 tarih ve 2024/09 no'lu toplantısında alınan 18 sıra sayılı kararıyla onaylanmış; Diyanet İşleri Başkanlığı (Strateji Geliştirme Başkanlığı)'nın 31.10.2024 tarihli ve E-30339839-219.99-5635840 sayılı yazısı ile kurum izinleri alınarak sahaya çıkılmıştır.

Veri toplama aracı olarak kullanılan yapılandırılmış görüşme formu, kadınların boşanma taleplerine yön veren nedenleri çok boyutlu biçimde anlamayı hedeflemiş ve temelde şu başlıklarda gruplandırılmıştır:

- Ekonomik Sebepler: İşsizlik, gelir yetersizliği, borç yükü ve ekonomik bağımsızlık arayışı gibi durumların boşanma kararına etkisi incelenmiştir.
- Psikolojik ve Duygusal Etmenler: Depresyon, anksiyete, iletişim problemleri ve duygusal ihmal gibi bireysel ve evlilik içi sorunların rolü araştırılmıştır.
- Şiddet ve Kötü Muamele: Fiziksel, psikolojik, ekonomik ve cinsel şiddetin biçimleri ve başvuru gerekçelerindeki ağırlığı değerlendirilmiştir.
- Kültürel Uyumsuzluklar: Dini uygulama farklılıkları, etnik ayrımlar, sosyal statü eşitsizlikleri ve geleneksel rol beklentilerinin evlilikteki etkisi sorgulanmıştır.
- Sosyal Çevre Etkisi: Aile, arkadaş, komşu ve iş çevresi gibi unsurların kadınların karar süreçlerine nasıl etki ettiği analiz edilmiştir.
- Toplumsal Cinsiyet Rolleri: Kadının kariyer hedefleri, eşitlik talepleri, ev içi iş yükü ve sosyal yaşamın kısıtlanması gibi faktörler değerlendirilmiştir.

Mevcut Elektronik İmzalar
AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

- Dinî Rehberlik ve Hukuki Haklar: Kadınların müftülüklere başvurma aşaması, yönelttikleri sorular (nafaka, mehir, velayet, mal paylaşımı vb.) ve fıkhî yönlendirme beklentileri ele alınmıştır.

KADINLARIN BOŞANMA TALEPLERİNDE BELİRLEYİCİ TEMALAR VE ALT BAŞLIKLAR

Temalar	Alt Başlıklar
1. Aile İçi Şiddet ve Psikolojik Yıpranma	- Fiziksel Şiddet- Psikolojik Şiddet - Aşağılama ve Küçümseme - Duygusal İhmal
2. İletişimsizlik ve Duygusal İhmal	- İletişim Eksikliği - Duygusal Bağın Zayıflaması - Yalnızlık Hissi - Karakter Zaafiyeti ve Anlaşılmama
3. Ekonomik Bağımlılık ve Aile İçi Çatışmalar	- Maddi Güçsüzlük ve Bağımlılık - Çalışma İzni Engelleri - Ekonomik Sorunlar ve Stres - Aile İçi Roller ve Beklentiler
4. Sosyal Çevre ve Toplumsal Baskılar	- Aile Desteği ve Müdahale - Arkadaş Çevresi Etkisi - Toplumsal Damgalanma - Sosyal Beklentiler ve Yargılar
5. Dini Rehberlik ve Manevî Destek	- Fetva Arayışı ve Hukuki Bilgi - Manevi Teselli ve Yönlendirme - Karar Teyidi ve Ruhsal Rahatlama - Vicdanî Rahtlık ve Karar Süreci
6. Çocuklar ve Ailevi Sorumluluklar	- Çocukların Psikolojik Durumu ve Velayet - Çocukların Geleceği ve Etkilenen Psikoloji - Çocuğun Bakımı ve Eğitim - Çocukların Yalnızlık Hissi ve Boşanma Etkisi

DİYK'E İLETİLEN YAZILI SONUÇLARA DAİR DEĞERLENDİRME

2013-2020 yılları arasında Kocaeli İl Müftülüğüne ve Aile ve Dini Rehberlik Bürolarına iletilen boşanma konulu soruların analizi, kadınların evlilik birliğini sona erdirme nedenlerini hem dini hem de sosyo-kültürel boyutlarıyla ortaya koymaktadır. Veriler, aileye dair soruların büyük bölümünün (%66) doğrudan talak konusuna ilişkin olduğunu ve kadınların boşanma sürecinde dini referanslardan rehberlik beklediğini göstermektedir. Bu durum, İslam Hukukunun evlilik ve boşanma hükümlerinin, günümüzde de halk arasında güçlü bir karşılık bulduğunu ve pratik hayatta rehberlik talebinin yüksek olduğunu ortaya koymaktadır.

Boşanma nedenleri arasında öne çıkan başlıklar, evlilik ilişkisinin hem hukuki hem de insani temellerini zedeleyen faktörlerdir. Erkeğin talak yetkisini tartışma anlarında ölçüsüz şekilde kullanması, kadın açısından ciddi mağduriyetler doğurmakta; bilgi eksikliği ise bu mağduriyetleri derinleştirmektedir. İtikadi farklılıklar ve dini yaşam tarzı uyuşmazlıkları, evlilikte "dini denklik" ilkesinin önemini teyit etmekte; eşin ailesinden kaynaklanan psikolojik veya fiziksel baskılar ise evlilik birliğini doğrudan tehdit etmektedir.

Aile içi şiddet verilerinde, fiziksel şiddetin yanı sıra yaygın ama görünmez olan psikolojik şiddetin etkisi dikkat çekicidir. Sadakatsizlik, hem dini hem de toplumsal güven ilişkisini temelden sarsan bir etken olarak boşanma sürecini hızlandırmaktadır. Erkeğin sınırsız itaat beklentisi, İslam Hukukundaki itaat kavramının yanlış yorumlanmasından kaynaklanan

Mevcut Elektronik İmzalar
AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

sorunları yansıtırken; nafakanın sağlanmaması, kocanın evlilikteki asli sorumluluklarını ihmal etmesinin doğrudan boşanma nedeni olduğunu göstermektedir. Cinsel problemler ve gizlenen hastalıklar da evlilikte uyum ve güvenin bozulmasına yol açarak birlikteliği sürdürülemez hale getirmektedir.

Bu başlıkların tümü, modernleşme süreci, kadının sosyal hayata katılımı, ekonomik bağımsızlık kazanması ve toplumsal değerlerdeki dönüşümlerle doğrudan ilişkilidir. Geleneksel aile yapısının çözülmesiyle birlikte, evlilik birliği artık sadece ekonomik bir güvence değil, karşılıklı sevgi, saygı ve desteğin beklendiği bir ortaklık olarak görülmektedir. Bu bağlamda, evlilikte iletişim eksiklikleri, toplumsal cinsiyet algıları, ekonomik faktörler ve dini yorum farklılıkları, boşanma nedenlerinin çeşitlenmesine yol açmaktadır.

ÇÖZÜM VE İYİLEŞTİRMEYE YÖNELİK POLİTİKA VE HİZMET ÖNERİLERİ

Kadınların boşanma taleplerine ilişkin yapılan tematik analiz, çok katmanlı etkenlerin boşanma kararını şekillendirdiğini ortaya koymuştur. Bu etkenler arasında evlilik içi şiddet, iletişimsizlik, ekonomik bağımlılık, toplumsal baskılar, dini rehberlik ve çocuklara yönelik kaygılar gibi unsurlar öne çıkmaktadır. Bu bağlamda, kadınların boşanma sürecinde yaşadıkları zorlukları daha etkili bir şekilde ele almak için aşağıdaki politika ve hizmet önerileri geliştirilmiştir:

1. Boşanma Öncesi Dinî Danışmanlık Eğitimlerinin Yaygınlaştırılması

Öneri: Kadınların boşanma sürecinde dinî hükümlere dair eksik bilgiyle hareket ettikleri gözlemlenmiştir. Bu nedenle, Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesindeki Aile ve Dini Rehberlik Büroları tarafından evlilik öncesi ve sürecindeki boşama ifadeleri, mehir, velayet, nafaka gibi temel konulara yönelik bilgilendirici seminerler ve danışmanlık programları yaygınlaştırılmalıdır. Bu programların, manevi güçlendirme boyutuna da sahip olması, kadınların psikolojik destek alabilmesi adına önemlidir.

Hizmet Uygulaması:

Evlilik öncesi ve sürecindeki kadınlara yönelik dinî eğitimler verilmesi, kadınların boşanma süreçlerinde bilgi eksikliği yaşamamalarına yardımcı olacaktır.

2. Kadınların Hukuki ve Sosyal Hakları Konusunda Farkındalık Çalışmaları

Öneri: Kadınların boşanma sürecinde en çok zorlandıkları alanlardan biri, kendi hukuki ve sosyal haklarına dair bilgi eksikliğidir. Bu bağlamda, nafaka, velayet, mal paylaşımı ve mehir gibi konularda toplumsal bilincin artırılması amacıyla müftülükler, belediyeler ve Aile Bakanlığı iş birliğinde seminerler, broşür dağıtımı ve danışma hatları oluşturulabilir. Özellikle dezavantajlı bölgelerde yerel STK'lar ile ortak çalışmalar yürütülmesi önerilir.

Hizmet Uygulaması:

Boşanma sürecindeki kadınlar için hukuki destek hatları ve yerel danışma merkezleri kurularak, kadınların hakları konusunda bilinçlendirilmesi sağlanmalıdır.

3. Evlilik İçi Şiddet ve Psikolojik İstismara Yönelik Erken Müdahale Mekanizmaları

Mevcut Elektronik İmzalar

AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

Öneri: Boşanma taleplerinde sıklıkla dile getirilen şiddet ve iletişimsizlik, çoğu zaman uzun süre görmezden gelinen sorunlardır. Bu nedenle, din görevlileri, öğretmenler ve sağlık personelleri gibi topluma temas eden kamu çalışanlarına yönelik aile içi şiddeti erken fark etme ve yönlendirme eğitimleri düzenli bir şekilde devam ettirilmelidir. Söz konusu kamu personeli, bu eğitimlerle rehberlik hizmetlerini daha işlevsel kılabileceklerdir.

Hizmet Uygulaması:

Şiddet mağduru kadınlar için acil başvuru noktaları oluşturulmalı ve psikolojik destek ile hukuki danışmanlık birleştirilmelidir.

4. Manevi Danışmanlık Hizmetlerinin Psikolojik Destekle Entegre Edilmesi

Öneri: Manevi destek, kadınların boşanma sürecinde yalnızca dinî açıdan değil, duygusal olarak da güçlenmelerine katkı sağlamaktadır. Bu bağlamda, Aile ve Dini Rehberlik Büroları birimlerinde görev yapan personelin psikososyal ilk yardım konusunda da yetkin hâle getirilmesi önerilmektedir. Gerektiğinde psikolog ve sosyal hizmet uzmanları ile yönlendirme mekanizmalarının kurulması, hizmetin bütüncül işlemesini sağlayacaktır.

Hizmet Uygulaması:

Psiko-sosyal destek ve manevi danışmanlık hizmetleri birleştirilmiş şekilde sunulmalı, boşanma sürecindeki kadınlar hem ruhsal hem de manevi olarak desteklenmelidir.

5. Sosyal Medya ve Dijital Etkileşim Konusunda Aile Farkındalığı Geliştirme

Öneri: Sosyal medyanın evlilikler üzerindeki olumsuz etkisi, boşanma nedenleri arasında belirginleşmektedir. Bu nedenle, ailelere yönelik dijital okuryazarlık ve sanat sadakatsizlik, evlilikte mahremiyetin korunması gibi temaları içeren atölye çalışmaları, seminerler ve kamu spotları hazırlanmalıdır. Özellikle genç çiftlere yönelik farkındalık çalışmaları önem taşımaktadır.

Hizmet Uygulaması:

Dijital okuryazarlık ve sosyal medya kullanımı konusunda aileler için seminerler düzenlenmeli, kadınların dijital ortamda karşılaştıkları zorluklarla ilgili rehberlik sağlanmalıdır.

6. Ortak Ebeveynlik Eğitimi ve Boşanma Sonrası Destek Programları

Öneri: Çocukların boşanmadan olumsuz etkilenmesini en aza indirmek için velayet sürecinde anne-babaların psikolojik ve pedagojik yönlendirmeye ihtiyaç duyduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle, Diyanet İşleri Başkanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile rehberlik servisleri eşgüdümünde ortak ebeveynlik eğitimleri sunulmalı; boşanma sonrası kadınlara ve çocuklara yönelik psikolojik danışmanlık hizmetleri güçlendirilmelidir.

Hizmet Uygulaması:

Boşanmış kadınlar ve ebeveynler için ortak ebeveynlik programları sunulmalı, çocuklar için ise psikolojik rehberlik ve destek sağlanmalıdır.

7. Yerel STK'larla Ortaklaşa "Kadın Dayanışma Mekanizmaları" Kurulması

Öneri: Kadınların sosyal çevre baskısı ve yalnızlık duygusu nedeniyle kararlarını sağlıklı biçimde yönetemedikleri görülmüştür. Bu noktada mahalle düzeyinde dayanışma odaklı kadın

Mevcut Elektronik İmzalar
AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

gruplarının desteklenmesi; kadın danışma merkezlerinin erişilebilirliğinin artırılması, kadınların sürece hem duygusal hem de sosyal destekle katılımını kolaylaştıracaktır.

Hizmet Uygulaması:

Yerel STK'lar ile ortaklaşa kadın dayanışma merkezleri kurularak, kadınların boşanma sürecinde duygusal ve sosyal destek alabilmeleri sağlanmalıdır.

8. ADRB Personeline Sürekli Mesleki Gelişim ve Deneyim Paylaşımı İmkânı Sağlanması

Öneri: Rehberlik sunan personelin sürekli güncel sorunlarla karşılaştığı bu alanda, kendilerini yalnız ve yetersiz hissetmemeleri için bölgesel aralıklarla deneyim paylaşımı toplantıları ve hizmet içi eğitimler düzenlenmelidir. Bu toplantılarda özellikle zor vakalar, çözüm stratejileri ve hukuki-dini yönlendirme örnekleri paylaşılabilir.

Hizmet Uygulaması:

Hizmet içi eğitimler ve deneyim paylaşımı toplantıları düzenlenerek, ADRB personelinin sürekli olarak güncel sorunlarla başa çıkabilmesi ve kendini geliştirebilmesi sağlanmalıdır.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Türkiye'de son yıllarda artan boşanma oranları, müftülüklere yapılan başvurularda da belirgin biçimde yansımaktadır. Kadınların boşanma talebinde bulunmalarında; toplumsal etkileşimin ve iletişim kanallarına erişimin artması, hak ve sorumluluk bilincinin gelişmesi, ekonomik bağımsızlığın güçlenmesi ve boşanmış kadına yönelik toplumsal algının değişmesi etkili olmuştur.

Kocaeli İl Müftülüğü ve bağlı Aile ve Dini Rehberlik Bürolarına yapılan başvuruların incelenmesi, kadınların boşanma taleplerinin yalnızca bireysel huzursuzluklardan değil, aynı zamanda toplumsal ve yapısal dinamiklerden de kaynaklandığını göstermektedir. En sık dile getirilen sorunlar, eşin boşama yetkisini keyfi biçimde kullanması, evlilikte beklenen sevgi ve güven ortamının sağlanamaması, psikolojik şiddet ve sadakatsizliktir. Fiziksel şiddet vakaları göreceli olarak daha az bildirilse de, kadınların bu tür deneyimleri çoğu zaman dile getirmekten kaçındıkları dikkate alınmalıdır. Ayrıca ekonomik bağımlılık, iletişim eksikliği ve geleneksel aile baskısı, boşanmaya zemin hazırlayan diğer önemli faktörler arasında yer almaktadır.

Elde edilen veriler, kadınların müftülüklere yalnızca dinî hüküm öğrenmek amacıyla değil, aynı zamanda psikolojik destek, sosyal onay ve hak arayışı çerçevesinde başvurduklarını ortaya koymaktadır. Bu durum, müftülüklerin fetva merkezli bir yapıdan çıkıp, sosyal destek ve rehberlik işlevini güçlendirmesi gerektiğine işaret etmektedir. Dinî danışmanlık hizmetleri, psikolog, sosyal hizmet uzmanı ve hukukçu desteğiyle disiplinler arası bir yapıya kavuşturulmalıdır.

Boşanma nedenlerinin çeşitliliği, aile kurumunun korunması için sadece dinî ya da hukukî değil, sosyolojik ve psikolojik boyutları da içeren bütüncül bir yaklaşımın zorunluluğunu göstermektedir. Kadınların yaşadığı sorunların çözümünde, dinî-hukukî eğitim programlarının

Mevcut Elektronik İmzalar
AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

yaygınlaştırılması, toplumsal cinsiyet adaletine duyarlı fetva literatürünün geliştirilmesi ve erken müdahale mekanizmalarının güçlendirilmesi önem taşımaktadır. Boşanma sonrası psikososyal destek hizmetlerinin yaygınlaştırılması ise, kadınların yeniden toplumsal yaşama katılımını kolaylaştıracaktır.

Bu çalışma, Kocaeli örneği üzerinden modern Türk toplumunda boşanma olgusunun çok boyutlu yapısını ortaya koymuştur. Kadınların boşanma kararları; ekonomik koşullar, toplumsal cinsiyet rolleri, iletişim biçimleri ve dini-hukuki normlarla doğrudan ilişkilidir. Bu nedenle, boşanmayı yalnızca bireysel bir karar olarak değil, toplumsal dönüşümün bir yansıması olarak değerlendirmek gerekir.

Sonuç olarak, kadınların müftülüklere yönelttiği boşanma temalı sorular, sadece dinî meşruiyet arayışı değil; aynı zamanda sosyal adalet, eşitlik ve kendini gerçekleştirme çabasıdır. Bu yönüyle araştırma, boşanmanın hukuk sosyolojisi bağlamında incelenmesinin, toplumsal değişimin dinî kurumlar üzerindeki etkisini anlamada önemli bir zemin sunduğunu göstermektedir. Gelecekte, benzer bir çalışmanın erkek başvuruları üzerinden yürütülmesi, aile içi dinamiklerin karşılaştırmalı olarak analizine imkân tanıyacak ve daha gerçekçi çözüm önerilerinin geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

Altıntaş, Mehtap Şahin. “Yasal Mal Rejiminde Mal Kaçirmalarin Psiko-Sosyal Etkileri.” İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 21/44 (September 30, 2022), 885–908. https://doi.org/10.46928/iticusbe.1033412

Altun, Banu N. İçağasıoğlu et al. “Boşanma Nedenlerinin İletişim Bağlaminda Değerlendirilmesi Üzerine Ampirik Bir Çalişma.” Kocaeli Üniversitesi İletişim Fakültesi Araştırma Dergisi 15 (March 30, 2020), 116–139.

Aybey, Salih. “Boşanma Sorunlarinda Dini Danişmanlik Ve Rehberlik: Diyanet İşleri Başkanliği Örneği.” Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi 15/59 (October 15, 2016), 1447–1465. https://doi.org/10.17755/esosder.263246

Ayçiçek, Ali. “Akraba Evliliklerinin Genetik Geçişli Hematolojik Hastalıklar Ve Boşanma Üzerine Etkileri.” Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi 13/1 (April 28, 2016), 9–14.

Baynal, Fatma. “Boşanma Sonrası Başa Çıkmada Dini Ve Manevi Etkilerin İncelenmesi.” Bilimname 2018/35 (April 30, 2018), 253–282. https://doi.org/10.28949/bilimname.396376

Bilgin, Özkan - Barut, Yaşar. “Boşanma Sürecindeki Bireylere Dair Tanımlayıcı Bir Araştırma.” Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 15/2 (June 5, 2024), 299–311.

Binay, Murat. “Türkiye’de Boşanma Nedenlerinin Analizi Ve Alternatif Uyuşmazlik Yöntemleri.” Ombudsman Akademik 5/9 (December 31, 2018), 237–267.

Budak, Hatice - Arslantaş, Seda Nur. “Kadinlarin İslam Aile Hukukunda Mehir Hakkina Bakiş Açilari Ve Tecrübeleri Üzerine Bir Değerlendirme.” Dicle Üniversitesi Sosyal

Mevcut Elektronik İmzalar
AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

Bilimler Enstitüsü Dergisi 29 (February 28, 2022), 36–68.

Bulut, Emre - Başoğlu, Aykut. "Boşanmanın Ekonomik Belirleyicileri: Türkiye Düzey 2 Bölgeleri Üzerine Panel Veri Analizi." Bingöl Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi 7/1 (June 26, 2023), 45–62. https://doi.org/10.33399/biibfad.1188605

Bulut, Meryem. "Kadinlarda Boşanma Ve Kültür İlişkisi." Toplum ve Sosyal Hizmet 19/2 (June 5, 2009), 111–118.

Ceylan, Servet - Gürsoy, Harun Barlas. "Kadin İstihdami Ve Boşanma İlişkisi: Türkiye Örneği." Giresun Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi 9/2 (December 29, 2023), 88–104. https://doi.org/10.46849/guiibd.1239918

Cüveynî, İmâmü'l-Haremeyn Ebü'l-Meâlî Rüknüddîn Abdülmelik b Abdullâh b Yûsuf. *Nihâyetü'l-matlab fî dirâyeti'l-mezheb*. Beyrut: Darü'l-Minhâc, 2007.

Desûkî, Şemsüddîn Ebû Abdillâh Muhammed b. Ahmed b. Arafe. *Haşiyetü'd-Desûkî ale'ş-Şerhi'l-kebîr.* Kahire: Dâru İhyâi'l-Kütübi'l-Arabiyye, ts.

Diyanet İşleri Başkanlığı Aile ve Dinî Rehberlik Büro veya Merkezleri Çalışma Yönergesi. Türkiye: Diyanet İşleri Başkanlığı, 2015. Erişim 10.08.2025. https://hukukmusavirligi.diyanet.gov.tr/Documents/DİYANET%20İŞLERİ%20BAŞKANLIĞI%20AİLE%20VE%20DİNİ%20REHBERLİK%20BÜRO%20VEYA%20MERKEZLERİ%20ÇALIŞMA%20YÖNERGESİ.pdf

Duman, Nesrin. "Boşanmanın Psiko-Sosyal Sebepleri Üzerine Bir Değerlendirme." Uluslararası İnsan Çalışmaları Dergisi 1/2 (December 24, 2018), 246–255. https://doi.org/10.35235/uicd.464622

Elmas, Çağrı - Adak, Nurşen. "Türkiye'de Boşanma Nedenlerinin Toplumsal Kökenleri Ve Boşanma Sonrası Deneyimler." İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Dergisi / İstanbul University Journal of Sociology 43/1 (August 3, 2023), 84–97. https://doi.org/10.26650/SJ.2023.43.1.0030B

Ersöz, Aysel. "Türkiye'de Boşanma Olgusu Ve Kadina Yönelik Aile İçi Şiddet İlişkisi Üzerä Ne Bir Değerlendirme." Istanbul Journal of Sociological Studies 43 (December 26, 2011), 249–264.

Eşkinat, Rana. "Türkiye'de Kadina Yönelik Ekonomik Şiddet (boşanmiş Kadinlara Yönelik Araştirma)." Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 37 (June 1, 2013).

Fidan, Hafsa. *Değişen Dünyada Kadın*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2008.

Göker, Mihriban - Selçuk, Hava. "Şiddet Mağduru Kadinlarin Boşanma Sonrasi Süreçte Uyguladiği Ekonomik Stratejiler." Erciyes Akademi 37/3 (September 30, 2023), 1277–1290. https://doi.org/10.48070/erciyesakademi.1314742

Işıloğlu, Barış. *Anksiyete ve Depresyon Tanısı ile İzlenen Evli Kadınlarda Aile İçi Şiddetin Sosyodemografik Faktörler, Çift Uyumu ve Hastalıkla İlişkisi.* İstanbul: T.C Sağlık Bakanlığı Bakırköy Prof. Dr. Mahzar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Uzmanlık Tezi, 2006. https://www.istanbulsaglik.gov.tr/w/tez/pdf/psikiyatri/dr_baris_isiloglu.pdf

Mevcut Elektronik İmzalar
AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

İbn Ebi Şeybe, Ebu Bekir Abdullah b. Muhammed. *el-Musannef.* Riyad: Mektebetü'r-Rüşd, 1409.

İbn Kudâme, Ebû Muhammed Muvaffakuddîn Abdullah b. Ahmed b. Muhammed Cemmâîlî Makdîsî. *el-Muğnî*. Kâhire: Mektebetü'l-Kâhire, ts.

İbn Nuceym, Zeynüddîn b. İbrâhîm b. Muhammed el-Mısrî, el-Baḥru'r-Râik şerhu Kenzi'd-Deḳâiḳ, Beyrut: Şirketu Alauddin, ty.

İlhan, Ümit Deniz. "21. Yüzyılda Çalışma Hayatında Bir Damgalama ve Sosyal Dışlanma Unsuru Olmaya Devam Eden Boşanma Olgusu: Kadın Çalışanlar Üzerine Nitel Bir Analiz." İzmir İktisat Dergisi 35/3 (September 30, 2020), 511–530. https://doi.org/10.24988/ije.202035306

İmamoğlu, Abdulvahit - Ferah, Nimet. "Boşanma Sürecinde Ruh Sağlığı Ve Din." Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 28/2 (December 27, 2019), 497–530.

Kafes, Ali Yasin. "Depresyon Ve Anksiyete Bozuklukları Üzerine Bir Bakış." Humanistic Perspective 3/1 (February 22, 2021), 186–194. https://doi.org/10.47793/hp.867111

Kahraman, Abdullah. "İslâm Hukukuna Göre Boşanma Prosedürü ve Ahlakı." İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi 40 (December 30, 2022), 27–74.

Kalaman, Sefer - ÇeliK, Fatih. "Türkiye'deki Evli Bireylerin Sosyal Medya Kullanımlarının Evlilikleri Üzerine Etkisi: Nitel Bir Araştırma." OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi, 1–1. https://doi.org/10.26466/opus.589684

Karahan, Ayşegül Sayan. "Boşanma Sürecinde Psikolojik Müdahaleler Üzerine Bir Derleme." Ayna Klinik Psikoloji Dergisi 9/1 (February 28, 2022), 88–111. https://doi.org/10.31682/ayna.943037

Kaya, Kamil - Eren, Gizem Tan. "Boşanma Ve Erken Boşanmaların Artış Nedenleri." Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler Dergisi 3/9 (2020), 708–728.

Kıran, Elif - Bölükbaşı, Adem. "Sosyo-Ekonomik Bir Gösterge Olarak Boşanma: Tekirdağ İli Örneği." Joeep: Journal of Emerging Economies and Policy 6/1 (June 29, 2021), 165–187.

Kızmaz, Zahir - Altuğ, Semra. "Aile Sorunlarının Ortaya Çıkmasında Ebeveyn Müdahalelerinin Etkisi." Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 8/2 (December 31, 2019), 538–557.

Kilinçer, Hatice. "Ailelere Yönelik Manevi Danışmanlık ve Rehberlik: Aile ve Dini Rehberlik Büroları." Değerler Eğitimi Dergisi 21/45 (June 25, 2023), 193–217. https://doi.org/10.34234/ded.1265651

Nazlı, Serap - Kiye, Semra. "Tek Ebeveynli Ailenin Boşanmaya Uyumunu Destekleme: Olgu Sunumu." Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi 51 (June 30, 2021), 470–494. https://doi.org/10.53444/deubefd.912699

Onur, Mehmet - Kuş, Emrah. "İslam Hukukuna Göre Tefrik". *Güncel İlahiyat Araştırmaları*. ed. Murat Oral. 211-240. Ankara: İksad Yayınevi, 2022.

Öksüz, Gül - Ürkmez, Emre. "Boşanma Oranları Ile Makroekonomik Değişkenler Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: Türkiye Örneği." Artvin Çoruh Üniversitesi Uluslararası Sosyal

Mevcut Elektronik İmzalar
AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

Bilimler Dergisi 9/2 (December 31, 2023), 464–479. https://doi.org/10.22466/acusbd.1380994

Özasma, Halil İbrahim. “Evli Bireylerin Yaşamış Oldukları Çatışmalar Ve Başa Çıkma Yöntemleri.” Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 11/2 (September 15, 2024), 611–638. https://doi.org/10.51702/esoguifd.1468993

Özekin, Ayça - Süküti, Burcu. “Türkiye’de Kadınların Sosyoekonomik Statülerinin Boşanma Oranlarına Etkilerinin Mekânsal Analizi.” Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi / Journal of Social Policy Conferences 0/0 (April 10, 2023), 0–0. https://doi.org/10.26650/jspc.2023.84.1125899

Özgül, Mehmet Emin. “Sosyal Paylaşim Sitelerinde Sürekli Zaman Geçirmenin Evlilik Birliğinin Sarsilmasi Sebebiyle Boşanma Bakimindan Değerlendirilmesi.” Selcuk Universitesi Hukuk Fakultesi Dergisi. https://doi.org/10.15337/suhfd.1054597

Sahnûn Ebû Saîd Abdüsselâm b. Saîd b. Habîb. *el-Müdevvenetü’l-kübra,* thk. Zekariyya Umeyrat. Beyrut: Daru’l-Kütübi’l-İlmiyye, 1994.

Semerkandî, Alâeddin. *Tuhfetü’l-fukahâ*. Lübnan: Dâru’l-Kütübi’l-İlmiyye, 1984.

Sezgin, Gülsen. “Kadina Yönelik Aile İçi Fiziksel Şiddet, Fiziksel Şiddeti Meşrulaştirma, Dindarlik Ve Dini Başa Çikma Üzerine Amprik Bir Araştirma.” Kesit Akademi Dergisi 17 (October 1, 2018).

Şâfiî, Muhammed b. İdris. *el-Ümm*. Beyrut: Dârü’l-Ma´rife, 1990.

Şahan, Birsen - Kılıçarslan, Suat. “Boşanmış Bireylerin Boşanma Nedenleri Ve Boşanma Sürecinde Yaşadığı Güçlükler.” İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 25/3 (December 31, 2024), 1439–1461. https://doi.org/10.17679/inuefd.1494991

Tolan, Özlem Çakmak. “Boşanma Ve Etkileri: Çocuklar Ve Ergenler Üzerindeki Psikolojik Sonuçları.” Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 50 (April 29, 2023), 321–338. https://doi.org/10.52642/susbed.1221560

Tolan, Özlem Çakmak. “Boşanma ve Etkileri: Çocuklar ve Ergenler Üzerindeki Psikolojik Sonuçları.” Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 50 (April 29, 2023), 321–338. https://doi.org/10.52642/susbed.1221560

Uğur, Sinem Burcu - Çiçekli, Aylin. “Boşanmış Olmak: Kadınlara Yönelik Damga ve Ön Yargıları Ekşi Sözlük Paylaşımları Üzerinden Okumak.” Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 61 (October 1, 2023), 191–227. https://doi.org/10.53568/yyusbed.1340234

Uzunovalı, Ilgın - Özbay, Ahmet. “Aldatma Ve Sadakatsizlik: Cinsiyet Bağlamında Bir Değerlendirme.” Turkish Academic Research Review 8/3 (September 30, 2023), 1073–1091. https://doi.org/10.30622/tarr.1328795

Yılmaz, Yakup et al. “Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerinin Ve Algılarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi.” MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi 11/3 (July 26, 2022), 1021–1032. https://doi.org/10.33206/mjss.1013219

Mevcut Elektronik İmzalar

AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

ÇIKTILAR

- **Yüksek Lisans Tezi:** Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri ABD/İslam Hukuku Yüksek Programına bağlı olarak proje araştırmacılarından Sevinç Dinç isimli öğrencinin "2013- 2024 Yılları Arasında Kocaeli İl Müftülüğüne Gelen Sorular Bağlamında Kadınların Boşanma Talebinin Nedenleri" başlıklı yüksek lisans tezi (devam etmektedir).
- **Çalıştay:** 23 Mayıs 2025 Tarihinde yapılan çalıştayda yapılan çalışmalar konunun uzmanlarıyla tartışıldı.
- **Kitap Yayını:** Çalıştay raporu ile çalıştayda sunulan bildirilerin ve yapılan müzakerelerin tam metinleri (ISBN: 978-605-72265-9-4) "*KADININ BOŞANMA TALEBİNİN SEBEPLERİ: İSLAM HUKUKU AÇISINDAN GÜNCEL BİR İNCELEME (KOCAELİ ÖRNEĞİ)*" ismiyle kitap olarak Uluslararası yayınevi statüsüne sahip olan Nizamiye Akademi tarafından yayınlanmıştır.
- **Sözlü Bildiri:** Proje kapsamında aynı yıllar arasında erkeklerden gelen sorular üzerinden bir çalışma yapılarak Harran üniversitesi İlahiyat Fakültesi tarafından düzenlenen aile temalı Uluslararası Mevlid-i Nebi Sempozyumunda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

PROJE İLE İLGİLİ HARCAMA KALEMLERİ

Bütçe Türü	**Tutar**
Demirbaş (1 Adet Dizüstü Bilgisayar)	33.459,04 (%20 KDV Dahil)
Tüketim Malzemesi (Kırtasiye)	9.510 (KDV % 0)
Toplam	42.960,04

GENEL BÜTÇE TABLOSU

Proje destek bedeli	59.996,70
Proje ortağı Kocaeli Müftülüğü tarafından TTO'ya aktarılan miktar	71.996,04 (%20 KDV Dahil)
TTO Kesinti miktarı	29.036
Yürütücü hesabına aktarılan destek miktarı	42.960,55
Harcanan toplam miktar	42.960,04
Bütçeden artan miktar	0,51

Mevcut Elektronik İmzalar

AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 15.10.2024-668348

T.C.
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN YÜZÜNCÜ YILI

Sayı : E-63880333-302.14.01-668348
Konu : 2024-25 Öğretim Yılı Tez Konusu Belirleme İşlemleri hk. (Temel İslam Bilimleri ABD)

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

2024-2025 Eğitim-Öğretim yılı Güz yarıyılında tez aşamasına geçen Anabilim Dalımız Temel İslam Bilimleri Programı ile İslam Hukuku Programı yüksek lisans öğrencilerinin tez konularının belirlenmesine yönelik alınan Anabilim Dalı Kurul Kararı ve Tez Konusu Belirleme Formları yazımız ekinde sunulmuştur.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr. Yusuf Ziya KESKİN
Anabilim Dalı Başkanı

EK :
1- ABD Kurul Kararı (3 Sayfa)
2- Tez Konusu Belirleme Formları (32 Sayfa)

Mevcut Elektronik İmzalar
YUSUF ZİYA KESKİN (Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 11:27
YUSUF ZİYA KESKİN (Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 11:27
YUSUF ZİYA KESKİN (Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı Başkanı) 15.10.2024 16:45

Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı Başkanlığı Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kocaeli Üniversitesi Umuttepe Yerleşkesi 41001, Kocaeli
Tel:+90 (262) 303 17 52 Faks:+90 (262) 303 17 53
E-Posta :sosbil@kocaeli.edutr Elektronik Ağ :http://sbe.kocaeli.edu.tr/
Kep Adresi: kocaeliuniversitesi@hs01.kep.tr
Bilgi için: Aydın Yalçın
Sekreter
Telefon No: 02623034547

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 16.10.2024-662369

T.C.
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEMEL İSLAM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI KURULU
TOPLANTI TUTANAĞI

Ek-1

Toplantı Tarihi
15.10.2024

Toplantı No
2024/20

Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı Kurulumuz 15.10.2024 tarihinde saat 15.00'da Prof. Dr. Yusuf Ziya KESKİN başkanlığında toplandı. Üyelerin tamamının toplantıda hazır olduğu görülerek oturum açıldı ve gündem maddelerinin görüşülmesine geçildi.

Temel İslam Bilimleri ABD yüksek lisans öğrencilerinin tez konularının belirlenmesi hk.

01- 2024-25 Eğitim-Öğretim yılında tez aşamasına geçen Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı yüksek lisans öğrencilerinin çalışacakları tez konularının belirlenmesi konusu görüşüldü.

Yapılan görüşmelerde; 2024-25 Eğitim-Öğretim yılı Güz dönemi itibariyle tez aşamasına gelen ve aşağıdaki tabloda bilgileri yer alan Anabilim Dalımız Temel İslam Bilimleri Programı ve İslam Hukuku Programı yüksek lisans öğrencilerinin çalışacakları tez konularının, danışmanlarından gelen tez konusu belirleme formlarında belirtildiği şekliyle kabulüne, kararın Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'ne gönderilmesine **oy birliği** ile karar verildi.

TEMEL İSLAM BİLİMLERİ ABD 2024-25 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI TEZ KONULARI

TEMEL İSLAM BİLİMLERİ TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI				
ÖĞRENCİ NO	**ÖĞRENCİ ADI SOYADI**	**DANIŞMANI**	**TEZ KONUSU**	**PROGRAMI**
235295014	Vahdet Türk	Prof. Dr. Yusuf Ziya KESKİN	Beşikte Konuşan Çocuklara Dair Hadislerin Tahlil ve Tenkidi	Temel İslam Bilimleri
235295024	Emre Kaya	Prof. Dr. Yusuf Ziya KESKİN	Nevevî'nin Büstânü'l-ârifîn Adlı Eserinin Hadis İlmi Açısından Değeri	Temel İslam Bilimleri
235295017	SİNAN KAÇMAZ	Doç. Dr. Mehmet Ayhan	HİCRİ BİRİNCİ ASIRDAKİ HUTBELERİN HADİS RİVAYETİNE ETKİSİ	Temel İslam Bilimleri
235295012	Seçkin Mandacı	Doç. Dr. Mehmet Ayhan	Kitabu'l-Büyû'lar Çerçevesinde Ticaret İlkeleri	Temel İslam Bilimleri
235295009	RAMAZAN ERDOĞAN	Doç. Dr. Mehmet Ayhan	İmam Buhârî'nin Tenkit Edilen Ravilerde Hadis Nakletmesi- Kabîsa b. Ukbe Örneği	Temel İslam Bilimleri
235295006	Orhan KARAKUŞ	Doç. Dr. Ramazan ŞAHAN	ZUHRUF VE DUHAN SURELERİNİN BELAĞAT İLMİ AÇISINDAN MUKAYESELİ TAHLİLİ	Temel İslam Bilimleri
235295016	Şeyda Çapşek	Dr. Öğr. Üyesi Sevim Gelgeç	Fedailü'l-Kur'ân Literatürünün Ortaya Çıkışı ve Kur'aniyyûn Akımına Etkisi	Temel İslam Bilimleri
235295011	Emirhan Ekşi	Dr. Öğr. Üyesi Sevim Gelgeç	İzzet Derveze'nin Tefsirinde Kıssa Sîret İlişkisi: Sâd Sûresi Örneği	Temel İslam Bilimleri
235295031	Büşra Aydemir	Dr. Öğr. Üyesi Sevim Gelgeç	Müşkil'ül Kur'ân Bağlamında Ölümü Gerçekleştirenin Kimliği Meselesi	Temel İslam Bilimleri
235295025	Nisanur Sağır BAYRAM	Dr. Öğr. Üyesi Recai ÇETRES	Ebu'l-Fedâil Ali b. Murad el-Ömerî (ö. 1147/1734) ve Serhu'l-Fıkhi'l-ekber'i	Temel İslam Bilimleri
2352955028	Rıdvan Dalmış	Dr. Öğr. Üyesi Recai ÇETRES	Yeni İlmi-l-Kelam Dönemi Müelliflerinde Gazzâlî Algısı -Şiblî Nu'mânî Örneği-	Temel İslam Bilimleri

Mevcut Elektronik İmzalar
Yusuf Ziya KESKİN (Kocaeli Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü) 15.10.2024 16:45

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 16.10.2024-662369

T.C.
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEMEL İSLAM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI KURULU
TOPLANTI TUTANAĞI

Toplantı Tarihi
15.10.2024

Toplantı No
2024/20

235295004	Enes Yılmaz	Dr. Öğr. Üyesi Recai ÇETRES	Ebu'l-Kâsım el-Belhî ile Ebu'l-Hasen el-Eş'arî'nin Makâlâtlarının Mukayesesi ve Kaynaklık ilişkisi	Temel İslam Bilimleri
235295018	Sercan Arslanbuğa	Doç. Dr. Kadir GÖMBEYAZ	Fıkh-ı Ekber'in Osmanlı Kelam Geleneğindeki Yansımaları: İbrahim b. Hasan el-İşkodrâvî'nin (ö. 1262/1846) Fıkh-ı Ekber Şerhi Üzerine Bir İnceleme	Temel İslam Bilimleri
235295002	Rümeysa Acar	Doç. Dr. Kadir Gömbeyaz	Fas'ta Çağdaş İslami Hareket Öncüsü Abdüsselâm Yasin ve Nebevî Yöntem Metodunda İkinci Hilafet Teorisi	Temel İslam Bilimleri
235295030	Üveyis Güvercin	Doç. Dr. Kadir Gömbeyaz	Beyânü Telbîsi'l-Cehmiyye Kitabında İbn Teymiyye'nin Haberî Sıfatları Yorumlaması	Temel İslam Bilimleri
235295008	Huzeyfe Ünal	Prof. Dr. Mehmet Çiçek	Bikâî'nin Nazmu'd-dürer'inde Sûreler Arası Münasebet	Temel İslam Bilimleri
235295013	Seyfullah Özer	Prof. Dr. Mehmet Çiçek	Şeyhzâde Kocevî ile İsmail Konevî'nin Envâru't-tenzil Haşiyelerinde Tefsir Metodlarının Karşılaştırılması -Hucurat Sûresi Örneği-	Temel İslam Bilimleri
235295026	Muhammed Budak	Prof. Dr. Mehmet Çiçek	Muhammed b. Ahmed et-Tarsûsî ve Tefsirdeki Metodu	Temel İslam Bilimleri
235295019	Safter Uz	Prof. Dr. Mehmet Çiçek	Ebû Hayyân el-Endelûsî'nin el-Bahru'l-Muhît Tefsirinde Esbâb-ı Nüzûl	Temel İslam Bilimleri
235295027	Hüsnü Kaykı	Prof. Dr. Mehmet Çiçek	İbn Kemalpaşa Tefsirinde Esbâb-ı Nüzûl	Temel İslam Bilimleri
235295023	ADEM SEYMEN	Dr. Öğr. Üyesi Kerim Özmen	Kıraat Mesleklerinde Tekbir konusu ve Hatim Sureti (İtilâf, Sûfî, Mutkin ve Atâullâh Meslekleri)	Temel İslam Bilimleri
235295007	MUHAMMED İKBAL GÜRDAL	Dr. Öğr. Üyesi Kerim Özmen	Mehmet Rüştü Aşıkkutlu ve Takrîb Kavâidi Adlı Eseri (İnceleme ve İlmî Neşir)	Temel İslam Bilimleri
235295029	NUREDDİN ATİK	Dr. Öğr. Üyesi Kerim Özmen	Verş ve Hafs Rivayetlerinin Usulleri ve Tecvid İlmindeki Yansımaları	Temel İslam Bilimleri
235295015	MEHMET SAİM TÜRKBEN	Dr. Öğr. Üyesi Kerim Özmen	Şeyhu'l Kurrâ Mehmet Sarıcaoğlu'nun Kur'an ve Kıraat İlmi Eğitimindeki Yeri	Temel İslam Bilimleri

İSLAM HUKUKU TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI				
ÖĞRENCİ NO	**ÖĞRENCİ ADI SOYADI**	**DANIŞMANI**	**TEZ KONUSU**	**PROGRAMI**
2352A1005	Sevinç DİNÇ	Doç. Dr. Ahmet Ekşi	2013- 2023 Yılları Arasında Kocaeli İl Müftülüğüne Gelen Sorular Bağlamında Kadınların Boşanma Talebinin Nedenleri	İslam Hukuku
2352A1001	Ravza Nur DUMANLI	Doç. Dr. Ahmet Ekşi	Nâtıfî'nin el-Ecnâs ve'l-Furuk Eserindeki Küllî Kaidelerin Tesbiti ve Furûk İlmindeki Yeri	İslam Hukuku
2352A1003	HAFİZE HİLAL AİKBAŞ	Doç. Dr. Hüseyin OKUR	Mecelle Şerh Geleneği Bağlamında Mehmed Rifat Efendi'nin Tevâfukât-ı Kavâid-i Külliye Adlı Eserinin İncelenmesi	İslam Hukuku
2352A1004	BEKİR KÜÇÜK	Doç. Dr. Hüseyin OKUR	Ariflî Mehmed Hüdâyî'nin Miftâhu's-Salât ve Mirkâtü'n-Necât Adlı Eserinin Mukaddimetü's-Salât Geleneği Açısından İncelenmesi	İslam Hukuku

Mevcut Elektronik İmzalar
HÜSEYİN OKUR (İlahiyat Fakültesi) Anabilim Dalı Başkanlığı Görevlisi) 15.10.2024 16:45
HÜSEYİN OKUR (İlahiyat Fakültesi) Anabilim Dalı Başkanı) 15.10.2024 16:45

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2024-662388

T.C.
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

TEZ KONUSU BELİRLEME FORMU

04/10/2024

OGRENCİNİN;

Numarası	:	2352A1005
Adı Soyadı	:	Sevinç DİNÇ
Anabilim / Anasanat Dalı	:	Temel İslam Bilimleri
Program Adı	:	İslam Hukuku
Program Türü	:	Tezli Yüksek Lisans Programı

Yukarıda Enstitü kayıt bilgileri yer alan öğrencinin Tez Konusu aşağıda belirtilmiştir.
Bilgilerinizi ve gereğini arz ederiz.

	Ünvanı, Adı - Soyadı	İmzası
Danışman Öğretim Üyesi	Doç. Dr. Ahmet Ekşi	
Anabilim Dalı Kurul Onayı	Kurul Tarihi/Sayısı 15.10.2024/20	

ÖNERİLEN TEZ KONUSU:

2013- 2023 Yılları Arasında Kocaeli İl Müftülüğüne Gelen Sorular Bağlamında Kadınların Boşanma Talebinin Nedenleri

ÖNERİLEN TEZ KONUSU (İNGİLİZCE):
Reasons for Women's Requests for Divorce in the Context of Questions Received to Kocaeli Provincial Mufti's Office between 2013 and 2023

Kocaeli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği, "*Tez konusu, tez başlığı ve değişiklikleri, anabilim dalı kurulu önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile yapılır.***" hükmü gereğince, yukarıda yer alan tüm bilgiler, Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı tarafından doldurularak imzalanmış olarak Enstitüye bildirilmesi gerekmektedir.**

Mevcut Elektronik İmzalar
ABDULLAH ZİYA KÖSE (Elektronik İmzalıdır) Anabilim Dalı Başkanlığı Doğrulama Kodu: DÖKBEBYŞ Belge Doğrulama Adresi: https://belgedogrulama.kocaeli.edu.tr/ 29.10.2024 16:45

DİKKAT: Formdaki bilgiler bilgisayar ortamında doldurulacaktır.
El yazısı ile doldurulan formlar geçersiz sayılacaktır.

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

Geçmişten Günümüze

İSLAM HUKUKUNDA

KADININ BOŞANMA TALEPLERİNİN SEBEPLERİ

çalıştayı

25 MAYIS 2025-KOCAELİ

Mevcut Elektronik İmzalar

AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2

KOCAELİ İLAHİYAT VAKFI 2023

KOCAELİ İL MÜFTÜLÜĞÜ

KOCAELİ İL MÜDÜRLÜĞÜ

2025 AİLE YILI

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektron

Mevcut Elektronik İmzalar

AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektron

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

ÇALIŞTAY TAKVİMİ

Tarih : 23 Mayıs 2025
Saat : 09.00-17.00
Yer : Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Sivil toplum Merkezi / A Salonu

ÇALIŞTAYIN AMACI

"Kocaeli Müftülüklerine 2013-2023 Yılları Arasında Gelen Sorular Işığında Kadınların Boşanma Talebinin Nedenleri" konulu proje kapsamında "Kadınların boşanma taleplerinde en önemli faktörler nelerdir?" sorusuna cevap aranacak bu çalıştayda, kadınların boşanma talebiyle ilgili olarak müftülüklere gelen sorular bağlamında kadınların boşanma taleplerindeki nedenlerin ortaya konulması hedeflenmektedir.

Ardından İslam hukukunun benimsediği nedenlerle günümüz kadının ileri sürdüğü nedenler arasındaki farklar ve benzerlikler, özellikle bir sanayi şehri olan Kocaeli'nde yaşanan sosyo-ekonomik değişimlerin konu üzerindeki etkisi tartışılacaktır.

Çalıştayda ayrıca konuyla ilgili olarak arak ortaya çıkan sorunlara İslam hukukunun bakış açısıyla hukukî çözüm önerileri konunun uzmanlarıyla tartışmaya açılarak somut çözümlere dönüştürülecektir. Son olarak bütün bulgular başta müftülükler olmak üzere bu türden sorunlara muhatap olan kurum ve kuruluşlarla paylaşılmak suretiyle her geçen gün artarak devam eden bu türden sorunların azaltılmasına katkı sunulması amaçlanmaktadır.

Mevcut Elektronik İmzalar
AHMET EKSİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektron

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

ÇALIŞTAY DÜZENLEME KURULU

Doç. Dr. Ahmet EKŞİ, Kocaeli üniversitesi İlahiyat Fakültesi/Proje Yürütücüsü
Doç. Dr. Hüseyin OKUR, Kocaeli üniversitesi İlahiyat Fakültesi/Proje Araştırmacısı
Melek ALÇIN, Kocaeli İl Müftü Yardımcısı/Proje Araştırmacısı
Mikail ÖZKAN, Kocaeli İl Müftü Yardımcısı/Proje Araştırmacısı
Av. Mustafa Kemal AVŞAR, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Kocaeli İl Müdür Yardımcısı
Aysel DEMİRCİ, Din Hizmetleri Uzmanı/Proje Araştırmacısı

ÇALIŞTAY SEKRETERYASI

Arş. Gör. Ahmet Faruk GÖKSÜN	: 0 531 329 89 96
Sevinç DİNÇ	: 0 546 940 09 14
Beyza OKUR	: 0 535 748 35 22
Ceyda TOPÇU	: 0 534 691 29 97
Fatih KARAÇOBAN	: 0 536 851 83 45

Mevcut Elektronik İmzalar
AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2

2025 AİLE YILI

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektron

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

ÇALIŞTAY PROGRAMI

AÇILIŞ KONUŞMALARI - 09.00-09.30

Mehmet SÖNMEZOĞLU - Kocaeli Müftüsü
Doç. Dr. Ahmet EKŞİ - Proje Yürütücüsü

I.OTURUM

OTURUM BAŞKANI: Mehmet SÖNMEZOĞLU (Kocaeli Müftüsü)

1. Alo Fetva Personeliyle Yapılan Mülakatlarda Kadının Boşanma Nedenleri
Doç. Dr. Hüseyin OKUR
Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi

2. 2013-2023 Yılları Arasında Kocaeli İl Müftülüğüne Gelen Sorular Bağlamında Kadınların Boşanma Talebinin Nedenleri
Sevinç DİNÇ
Gebze Müftülüğü ADRB Vaizi

3. Fetva Kurullarının Fetvalarında Kadının Boşanma Nedenleri
Dr. Öğr. Üyesi Abdurrahman BULUT
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Serbest Müzakere

Mevcut Elektronik İmzalar

AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2

ARA (11.00-11.30)

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektron

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

II.OTURUM (11.30-12.30)

OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Ayhan HİRA (KOÜ İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi)

1. Boşanmanın Dini Referansları

Doç. Dr. Ramazan ŞAHAN
Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi

2. Boşanma Ahlakı

Prof. Dr. Abdullah KAHRAMAN
Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı

Doç. Dr. Ahmet EkŞİ
Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi

Serbest Müzakere

III.OTURUM (14.00-15.00)

OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Yusuf Ziya KESKİN (KOÜ İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi)

1. Türk Medeni Hukukunda Boşanma Nedenleri

Dr. Öğr. Üyesi Salih Şahin
Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi

2. Suud, Bagladeş ve Ürdün Kanunlarında Boşanma Talebinde Bulunan Kadınların Meşru Kabul Edilen Boşanma Nedenleri

Dr. Öğr. Üyesi A.H.M. Erşad UDDİN
Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi

Mevcut Elektronik İmzalar
AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2

Serbest Müzakere

ARA (15.00-15.30)

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektron

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

IV.OTURUM (15.30-17.00)

OTURUM BAŞKANI: Doç. Dr. Ahmet EKŞİ (Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi)

1.Hanefi Mezhebinde Boşanma Talebinde Bulunan Kadının Meşru Gerekçeleri
Arş. Gör. Ahmet Faruk GÖKSÜN
Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi

2.Maliki Mezhebinde Boşanma Talebinde Bulunan Kadının Meşru Gerekçeleri
Prof. Dr. Ayhan HİRA
Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi

3.Şafii ve Hanbeli Mezhebinde Boşanma Talebinde Bulunan Kadının Meşru Gerekçeleri
Doç. Dr. Abdulmuid AYKUL
Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi

Serbest Müzakere

KAPANIŞ (11.00-11.30)

Mevcut Elektronik İmzalar
AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektron

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

KATILIMCILAR

Prof. Dr. Abdullah KAHRAMAN - Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Mehmet SÖNMEZOĞLU - Kocaeli İl Müftülüğü

Av. Mustafa Kemal AVŞAR - Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Kocaeli İlMüdürlüğü

Prof. Dr. Ayhan HİRA - Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Prof. Dr. Yusuf Ziya KESKİN - Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Doç. Dr. Ahmet EKŞİ - Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Doç. Dr. Hüseyin OKUR - Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Doç. Dr. Ramazan ŞAHAN - Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Doç. Dr. Abdulmuid AYKUL - Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Doç. Dr. Kadir GÖMBEYAZ - Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Doç. Mehmet AYHAN - Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Doç. Dr. Bahattin TURGUT - Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Salih ŞAHİN - Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Recai ÇETRES - Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Sevim GELGEÇ - Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Melek Yılmaz GÖMBEYAZ - Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Dr. Öğretim Üyesi A.H.M. Erşad UDDİN - Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Abdurrahman BULUT - İzmir Katip Çelebi Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Arş. Gör. A. Faruk GÖKSUN - Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Mevcut Elektronik İmzalar
AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektron

Melek ALÇIN - Kocaeli İl Müftü Yardımcısı/Proje Araştırmacısı

Mikail ÖZKAN - Kocaeli İl Müftü Yardımcısı/Proje Araştırmacısı

Şeyda ÇOKER - Kocaeli Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Müdürü

Elin Şehnaz UYSAL - Kadın Hizmetleri Birim Sorumlusu

Uzman Psikolog Kübra Şahin İPEK - Kocaeli Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlüğü

Aysel DEMİRCİ - Din Hizmetleri Uzmanı/Proje Araştırmacısı

Nafiz KARAASLAN - Kocaeli Müftülüğü İl Vaizi

İnci BÜYÜKAKIN AR - Kocaeli İl Vaizi-Alo Fetva

Zeynep HACIOĞLU - Derince Müftülüğü ADRB Vaizi

Sevinç DİNÇ - Gebze Müftülüğü ADRB Vaizi

Arzu ŞAHİN - İzmit Müftülüğü ADRB Vaizi

Muhammed Emin EROĞLU - Kartepe Müftülüğü Din Hizmetleri Uzmanı

Yahya Kemal BAYAZIT - Körfez Müftülüğü ADRB Vaizi

Pınar ÇİFÇİ - Körfez Müftülüğü Aile ve Dini Rehberlik Bürosu Koordinatörü

Av. Esra BOZKURT - Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Beyza OKUR - Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Ceyda TOPÇU - Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Mevcut Elektronik İmzalar

AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektron

"Klasik İslam hukuku metinlerinde kadınlar için belirlenen boşanma sebepleri, modern toplumdaki değişen roller ve dinamiklerle birlikte nasıl bir evrim geçirdi?"

Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi ve Kocaeli İl Müftülüğü iş birliğiyle hazırlanan bu çalışma, 2013–2023 yılları arasında müftülüklere yapılan başvurular, yöneltilen sorular ve sahada görev yapan danışmanlarla yapılan görüşmeler ışığında işte bu soruya cevap aramaktadır.

Kitap, dört bölüm halinde; klasik fıkıhtaki boşanma gerekçelerini, Türkiye ve karşılaştırmalı olarak Suudi Arabistan, Bangladeş ve Ürdün hukuklarındaki düzenlemeleri, Kocaeli'ndeki güncel verileri ve alan uzmanlarının değerlendirmelerini bir araya getirmektedir. Çalışmayla elde edilen bulgular, klasik kaynaklarda zikredilen gerekçeler ile günümüz kadınlarının boşanma taleplerini şekillendiren sebepler arasında önemli farklılıklar bulunduğunu ortaya koymaktadır. Psikolojik şiddet, ekonomik sorunlar, toplumsal rollerin değişimi, dijital iletişim ve itikadî problemler bu farklılıkların başında gelmektedir.

Akademisyenlerin, hukukçuların, psikologların ve dinî danışmanların katkılarıyla zenginleşen bu çalışma, sadece bir akademik inceleme değil; aynı zamanda toplumsal sorunlara bir çözüm arayışıdır. Yuvasının yıkılmasını istemeyenlerin içinden yükselen feryatlara, sorulara ve umutlara verilmiş bir cevaptır. Kadınların yaşadığı zorlukları anlamaya, aile kurumunu daha sağlıklı bir zeminde yeniden inşa etmeye yönelik bir çağrıdır. Uzun soluklu bir çalışmanın ürünü olan bu eser, sadece akademisyenler ve öğrenciler için değil, aynı zamanda hukukçular, dini danışmanlar ve sosyal politika uzmanları için de temel bir başvuru kaynağı niteliğindedir.

Aileyi korumak için anlamak gerektiği bilinciyle…

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ

KOCAELİ MÜFTÜLÜĞÜ

KOCAELİ İLAHİYAT VAKFI

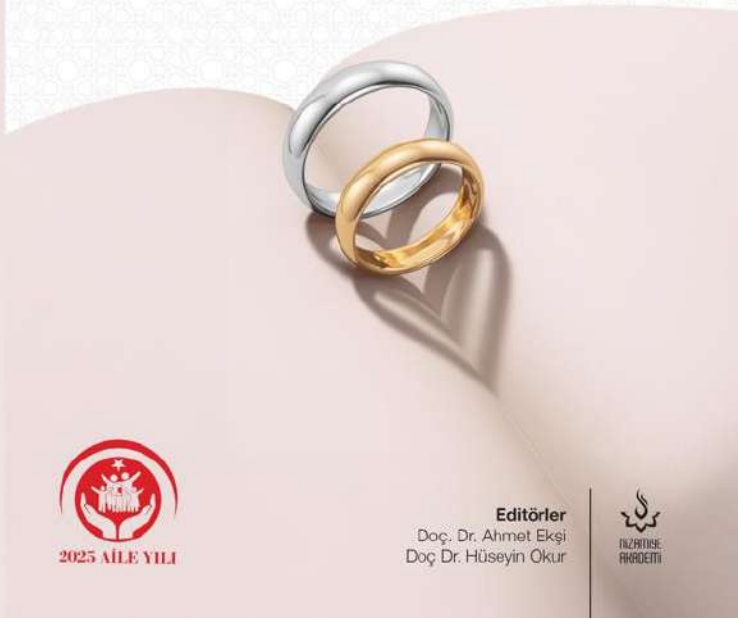
POZİTİF

KADININ BOŞANMA TALEBİNİN SEBEPLERİ
İSLAM HUKUKU AÇISINDAN GÜNCEL BİR İNCELEME

KADININ BOŞANMA TALEBİNİN SEBEPLERİ

İSLAM HUKUKU AÇISINDAN GÜNCEL BİR İNCELEME

(KOCAELİ ÖRNEĞİ)

2025 AİLE YILI

Editörler
Doç. Dr. Ahmet Ekşi
Doç Dr. Hüseyin Okur

İSTANBUL AKADEMİ

Mevcut Elektronik İmzalar

AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

KADININ BOŞANMA TALEBİNİN SEBEPLERİ

İSLAM HUKUKU AÇISINDAN GÜNCEL BİR İNCELEME

(KOCAELİ ÖRNEĞİ)

BU ÇALIŞMAYI DESTEKLEYEN KURUMLAR

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ 1992 | KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ 2013 | KOCAELİ İLAHİYAT VAKFI 2023 | DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI KOCAELİ MÜFTÜLÜĞÜ

NİZAMİYE AKADEMİ

Mevcut Elektronik İmzalar

AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

Kitabın Adı
KADININ BOŞANMA TALEBİNİN SEBEPLERİ: İSLAM HUKUKU AÇISINDAN GÜNCEL BİR İNCELEME (KOCAELİ ÖRNEĞİ)

Editörler
Doç. Dr. Ahmet Ekşi
Doç. Dr. Hüseyin Okur

İç Tasarım
Gökhan Özmen

Kapak
Fatih Aydın

Baskı
Sistem Matbaacılık
Davutpaşa Cad. Yılanlı Ayazma Sok. No: 8
Davutpaşa/İstanbul
Tel: 0212 482 11 01

1. Basım
Ekim 2025
İletişim
ISBN: 978-605-72265-9-4

NİZAMİYE AKADEMİ

Mevcut Elektronik İmzalar
AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

KADININ BOŞANMA TALEBİNİN SEBEPLERİ

İSLAM HUKUKU AÇISINDAN GÜNCEL BİR İNCELEME

(KOCAELİ ÖRNEĞİ)

Editörler
Doç. Dr. Ahmet Ekşi
Doç Dr. Hüseyin Okur

2025 AİLE YILI

NİZAMİYE AKADEMİ

Mevcut Elektronik İmzalar

AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Mevcut Elektronik İmzalar

AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

PROJE EKİBİ

Proje yürütücüsü:

Doç. Dr. Ahmet EKŞİ

Proje Araştırmacıları:

Prof. Dr. Abdullah KAHRAMAN

Prof. Dr. Ayhan HİRA

Doç. Dr. Hüseyin OKUR

Doç. Dr. Ramazan ŞAHAN

Doç. Dr. Abdulmuid AYKUL

Dr. Öğr. Üy. Abdurrahman BULUT

Dr. Öğretim Üyesi A.H.M. Ershad UDDIN

Dr. Öğretim Üyesi Salih ŞAHİN

Arş. Gör. Ahmet Faruk GÖKSÜN

Melek ALÇIN

Mikail ÖZKAN

Aysel DEMİRCİ

Sevinç DİNÇ

Mevcut Elektronik İmzalar

AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Mevcut Elektronik İmzalar

AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ 11

BİRİNCİ BÖLÜM
KADININ BOŞANMA TALEBİNİN SEBEPLERİNE DAİR GÜNCEL VERİLER

Dini Rehberlik ve Toplumsal Etkenler Bağlamında Kadınların Boşanma Talepleri: Kocaeli Müftülüklerine Yapılan Başvurular Üzerinden Tematik Bir İnceleme (2013–2023) / *Doç. Dr. Hüseyin Okur* 15

Aile ve Dini Rehberlik Bürolarına ve Fetva Hattına Yansıyan Boşanma Nedenleri: Kocaeli Verileri Üzerine Bir İnceleme (2013-2020) / *Sevinç Dinç, Doç. Dr. Ahmet Ekşi* 89

Türkçe Fetva Sitelerindeki Sorular Işığında Kadınların Boşanma Taleplerinin Nedenleri / *Dr. Abdurrahman Bulut* 105

İKİNCİ BÖLÜM
BOŞANMA SEBEPLERİNE DAİR MERÎ HUKUK UYGULAMALARINDAN ÖRNEKLER

Türk Medeni Hukukunda Boşanma Sebepleri / *Dr. Salih Şahin* 121

Suudi Arabistan, Bangladeş ve Ürdün'de Kadın İnisiyatifiyle Gerçekleşen Boşanmalara İlişkin Meşru Gerekçeler: Fıkıh Temelli Karşılaştırmalı Bir İnceleme / *Dr. A.h.m. Ershad Uddın* 142

Mevcut Elektronik İmzalar
AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
İSLAM HUKUKUNDA BOŞANMANIN DİNİ REFERANSLARI VE BOŞANMA PROSEDÜRÜ

Boşanmanın Meşruiyetinin Dini Referansları / *Doç. Dr. Ramazan Şahan* 185

İslam Hukukuna Göre Boşanma Prosedürü ve Ahlakı / *Prof. Dr. Abdullah Kahraman* 212

Dördüncü Bölüm
İSLAM HUKUKUNDA KADININ BOŞANMA TALEBİNİN MEŞRU GEREKÇELERİ

Hanefî Mezhebinde Boşanma Talebinde Bulunan Kadının Meşru Gerekçeleri / *Arş. Gör. Ahmet Faruk Göksün* 245

Mâlikî Mezhebinde Boşanma Talebinde Bulunan Kadının Meşru Gerekçeleri / *Prof. Dr. Ayhan Hira* 262

Şâfiî ve Hanbelî Mezheplerine Göre Boşanma Talebinde Bulunan Kadının Meşru Gerekçeleri / *Doç. Dr. Abdulmuid Aykul* 289

Mevcut Elektronik İmzalar

AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

KATILIM BELGESİ

İslam ve Aile

DOÇ. DR. AHMET EKŞİ

29-30 Eylül 2025 tarihleri arasında Şanlıurfa'da Düzenlenen "İslam ve Aile" Temalı Uluslararası XIX. Mevlidi Nebi Sempozyumuna katılımlarınızdan ötürü teşekkür ederiz.

Mevcut Elektronik İmzalar
AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Prof. Dr. Mehmet Tahir GÜLLÜOĞLU
Harran Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Dekan V.

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

HARRAN ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ

XIX. ULUSLARARASI MEVLİD-İ NEBİ SEMPOZYUMU "İslâm ve Aile" (29-30 Eylül 2025)

XIX. ULUSLARARASI MEVLİD-İ NEBİ SEMPOZYUMU AÇILIŞ OTURUMU Moderatör: Öğr. Gör. Dr. Mustafa Said DİLEK 29 Eylül Pazartesi Saat: 10:00 **Fen Edebiyat Fakültesi Büyük Amfi**	Kur'ân-ı Kerîm Tilaveti	Öğr. Gör. M. Haşim AKSU Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
	Selamlama	Prof. Dr. Ömer SABUNCU Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekan Yardımcısı
	Selamlama (Tensip buyururlarsa)	İdris KALAY Şanlıurfa Dini İhtisas Merkezi Müdürü
	Selamlama (Tensip buyururlarsa)	Ramazan TOLAN Şanlıurfa İl Müftüsü
	Selamlama (Tensip buyururlarsa)	Prof. Dr. Mehmet Tahir GÜLLÜOĞLU Harran Üniversitesi Rektörü
	Selamlama (Tensip buyururlarsa)	Mehmet Kasım GÜLPINAR Şanlıurfa Büyükşehir Belediye Başkanı
	Selamlama (Tensip buyururlarsa)	Hasan ŞILDAK- Şanlıurfa Valisi
	Açılış Konferansı Hz. Peygamber'in Aile Hayatı	Prof. Dr. Ömer SABUNCU Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekan Yardımcısı
	O'na Selam (Musiki İcrası)	Prof. Dr. Hüseyin AKPINAR Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
XIX. ULUSLARARASI MEVLİD-İ NEBİ SEMPOZYUMU **1. OTURUM (YÜZ YÜZE)** Başkan: Prof. Dr. Atilla YARGICI 29 Eylül Pazartesi Saat: 14:00 - 15:30 **Fen Edebiyat Fakültesi Büyük Amfi**	Dr. Öğr. Üyesi Rıdvan BULUT Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi	Toplumsal Dönüşümler Karşısında Kur'an ve Tefsir Perspektifinden Aile Kurumu
	Dr. Öğr. Üyesi Üveys ATEŞ Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi İslâmî İlimler Fakültesi	Aile İçi Şiddeti Önlemeye Yönelik Hükümler
	أ.د. خالد محمد محمود الشرمان جامعة اليرموك	قيمة الحب بين الزوجين في السنة النبوية
	Doç. Dr. Veysel KASAR Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi	Evlilik Yaşının Yükselmesi, Nüfus Artışının Düşüşü ve Rızık Kavramı ile İlişkisi
	Doç. Dr. Ömer ÖZDEMİR Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi	Ailede Din Eğitimi: Ebeveynlerin Rolü ve Sorumlulukları

Mevcut Elektronik İmzalar
AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

XIX. ULUSLARARASI MEVLİD-İ NEBİ SEMPOZYUMU **2. OTURUM (ONLİNE)** Başkan: Doç. Dr. Cüneyt GÖKÇE 29 Eylül Pazartesi Saat: 16.30-17.30 **Bağlantı Linki**	أ.د. محمد توفيق الشاتي رئيس هيئة علماء المسلمين في لبنان	المهمة الدينية الملقاة على عاتق الوالدين في الاسلام
	أ.د. عبدالله الصحراوي جامعة محمد لمين دباغين سطيف- الجزائر	الأسرة المسلمة بين القيم والأصالة و مخاطر النموذج الغربي
	أ.د. صلاح الدين سليم أرقه دان الدراسات العربية الإسلامية مؤسسة بيان البريطانية للتعليم والتطوير	مزايا ومخاطر بناء الأسرة.. ودورها في نهضة المجتمع والأمة.. على ضوء الكتاب والسنة والأحكام الفقهية
	أ.د.. دحام ابراهيم الهسنياني جامعة الحرة العراق	منهج الاسلام في الاصلاح بين الزوجين
XIX. ULUSLARARASI MEVLİD-İ NEBİ SEMPOZYUMU **3. OTURUM (ONLİNE)** Başkan: Dr. Öğr. Üyesi Ahmed Mahmoud Zakaria TAWFİK 30 Eylül Salı Saat: 09:00-10:00 **Bağlantı Linki**	أ.د.. نماء محمد اسحاق البنا الجامعة الأردنية	صورة الاسرة في القصص القرآني دور المرأة في الأسرة من خلال القصص القرآني
	Dr. Öğr. Üyesi Abdulbari Aziz Othman Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi İlahiyat Fakültesi	الأحوال الشخصية بين الثوابت الدينية و المتغيرات المعاصرة المساواة في الميراث نموذجا
	أ.د.. أحمد محمد السعد جامعة اليرموك كلية الشريعة	صيانة الإسلام لحقوق المرأة المالية
XIX. ULUSLARARASI MEVLİD-İ NEBİ SEMPOZYUMU 4. OTURUM (ONLİNE) Başkan: Prof. Dr. Abdulvahhap YILDIZ 30 Eylül Salı Saat: 10:15-11:15 **Bağlantı Linki**	Dr. İdris POLAT Diyanet İşleri Başkanlığı	Aile İçi Manevi Eğitiminde Tasavvufun Katkısı: Değerler, Kalp ve Muhabbet
	Dr. Öğr. Üyesi Sema ÖZDEMİR Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi İlahiyat Fakültesi	Sûfîlere Göre Evlilik Dışı Birlikteliğin Yasak Oluşunun Metafizik Yorumu-Ekberî Ekol Örneği
	Doç. Dr. Halit ÇİL Sütçü İmam Üniversitesi İlahiyat Fakültesi	Hz. Peygamber'in Sünnetinde Aileyi Ayakta Tutan Ahlakî Değerler
	Doç. Dr. Selahattin AYDEMİR Kayseri Üniversitesi Develi İslâmî İlimler Fakültesi	İki Cihan Saadeti Sunan Ailenin Hadislerde Çıkan Bazı Hasletleri
	Dr. Abdülmahit TURGUT Diyanet İşleri Başkanlığı	Cahiliye Dönemi Arap Şiirinde Anne-Çocuk İlişkisi
XIX. ULUSLARARASI MEVLİD-İ NEBİ SEMPOZYUMU 5. OTURUM (ONLİNE) Başkan: Prof. Dr. Ahmet GÜNDÜZ 30 Eylül Salı Saat: 11:30-12:30 **Bağlantı Linki**	Doç. Dr. Mehmet Yusuf HAKLI Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi	Kuran'da Bazı Peygamberlerin ve Salih Zatların Aileleri İçin Yaptıkları Dualar ve Aile Efradına Nasihatleri
	Dr. Öğr. Üyesi Esat SABIRLI Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi	Kur'ân'da Eşler Arasındaki İlişkinin Metaforik İfadesi: Elbise
	Dr. Öğr. Üyesi Fatma ÇETİN Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi	Kuran'ın İnsan ve Aile Tasavvuru Karşısında Küresel ve Dijital Dönüşüm Çağrıları
	Prof. Dr. Emine ÖĞÜK Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi	Ailede Adalet, Teorik İslâmi Temeller ve Pratik Uygulamalar

Mevcut Elektronik İmzalar
AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

XIX. ULUSLARARASI MEVLİD-İ NEBİ SEMPOZYUMU 6. OTURUM (ONLİNE) Başkan: Doç. Dr. Muhammed Latif ALTUN 30 Eylül Salı Saat: 13:30-14:45 **Bağlantı Linki**	Prof. Dr. Reşat AÇIKGÖZ Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi	Türkiye'de Aile İçi Cinayet Faillerinin Özelliklerine Dair Bir İnceleme (2023–2024): Medya Temelli Bir Perspektif
	Dr. Öğr. Üyesi Emine PEKÖZ Iğdır Üniversitesi İlahiyat Fakültesi	İlk Nesil Müminlerin Ailevi Sorunlarına Hz. Peygamberin Rehberliğinde Çözüm Arayışları
	Dr. Nilgün ÇEVİK Diyanet İşleri Başkanlığı	Ailede Rol Üstlenimi, Hz. Hadice ve Hz. Aişe Örneği
	Dr. Öğr. Gör. Melek Coşgun SOLAK Yozgat Bozok Üniversitesi İlahiyat Fakültesi	Popüler Kültürde Kurgulanan "İdeal Aile" İmajı ve İslâmî Aile Gerçekliği Arasındaki Gerilim
	Doç. Dr. Ahmet ACARLIOĞLU Sütçü İmam Üniversitesi İlahiyat Fakültesi	Cahiliyeden İslam'a Ailede Nüşûz ve Kadına Karşı Şiddet
XIX. ULUSLARARASI MEVLİD-İ NEBİ SEMPOZYUMU 7. OTURUM (ONLİNE) Başkan: Doç. Dr. Kadri ÖNEMLİ 30 Eylül Salı Saat: 15:00-16:00 **Bağlantı Linki**	Doç. Dr. Ahmet EKŞİ ve Ravza Nur DUMANLI Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi	Erkeklerin Boşanma Nedenleri Üzerine İslâm Hukuku Bakımından Güncel Bir İnceleme (Kocaeli Örneği)
	Dr. Öğr. Üyesi Mesut ÇAKIR Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi	Aileyi Ayakta Tutan Sessiz Güç: Kayınpederlik ve Hz. Peygamber
	Dr. Öğr. Üyesi Öznur HOCAOĞLU Manisa Celal Bayar Üniversitesi İlahiyat Fakültesi	Dijital Çağın Ebeveynlerine Hz. Peygamberin Rehberliği
	Dr. Öğr. Üyesi Necip Sefa DEMİR Bayburt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi	Hadislerde Aile Mahremiyeti; Mahremiyet Bilincinin Hadislerle Temellendirilmesi
XVIII. ULUSLARARASI MEVLİD-İ NEBİ SEMPOZYUMU DEĞERLENDİRME OTURUMU Başkan: Prof. Dr. Ömer SABUNCU 30 Eylül Salı Saat: 16:30-17:30 **Bağlantı Linki**	Prof. Dr. Recep ÇİĞDEM	
	Prof. Dr. Ahmet GÜNDÜZ	
	Doç. Dr. Ahmet EKŞİ	
	Doç. Dr. Fatma ÇAKMAK	
	Dr. Öğr. Üyesi Mustafa HAMURLU	

Mevcut Elektronik İmzalar

AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ TEKNOLOJİ TRANSFER OFİSİ A.Ş.
Yeniköy Merkez Mah. Vatan Cad. No:83 B5
BAŞİSKELE/ KOCAELİ
Telefon: 5444708661
Web Sitesi: www.koutto.com
E-Posta: esra.yuksel@koutto.com
Vergi Dairesi: TEPECİK VERGİ DAİRESİ (041252)
VKN: 5651082921
Mersis No: 0565108292100001
TICARETSICILNO: 29328

Kocaeli Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi

SAYIN
TÜRKİYE DİYANET VAKFI GENEL MERKEZİ
KÜLTÜR MAH. Mah.DR.MEDİHA ELDEM SK. KOCATEPE CAMİİ No:72 B
ÇANKAYA/ ANKARA
E-Posta: kocaeli@diyanet.gov.tr
Vergi Dairesi: MİTHATPAŞA VERGİ DAİRESİ
VKN: 8790012178

e-Arşiv Fatura

Özelleştirme No:	TR1.2
Senaryo:	EARSIVFATURA
Fatura No:	KOU2024000000082
Fatura Tarihi:	27-12-2024
Fatura Tipi:	SATIS
Gönderim Şekli:	ELEKTRONIK
Düzenleme Tarihi:	27-12-2024
Düzenleme Zamanı:	15:59

ETTN: fad42560-8180-4e39-a8d9-f2987cc17b76

Sıra No	Mal Hizmet Kodu	Mal Hizmet Adı	Açıklama	Miktar	Birim Fiyat	İskonto Oranı	İskonto Tutarı	KDV Oranı	KDV Tutarı	Diğer Vergiler	Mal Hizmet Tutarı
1		TTO ARGE PROJE DESTEK BEDELİ	TTO ARGE PROJE DESTEK BEDELİ	1 Adet	59.996,7TL	%0,00	0,00TL	%20,00	11.999,34TL		59.996,70TL

Mal Hizmet Toplam Tutarı	59.996,70TL
Toplam İskonto	0,00TL
Hesaplanan KDV(%20.0)	11.999,34TL
Vergiler Dahil Toplam Tutar	71.996,04TL
Ödenecek Tutar	71.996,04TL

Not: Yalnız #YetmişBirBinDokuzYüzDoksanAltı TL Dört KR#
Not: e-Arşiv izni kapsamında elektronik ortamda iletilmiştir.
Not: "TTO-2024-SÖZ-157 nolu Sözleşme Kapsamındaki Ar-Ge Proje Danışmanlık Bedeli"
Not: Banka Adı:T.C. Ziraat Bankası Şube Adı:Kocaeli Üniversitesi Şubesi IBAN:TR74 0001 0027 2690 0112 4050 02

Mevcut Elektronik İmzalar

AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ TEKNOLOJİ TRANSFER OFİSİ A.Ş.
Yeniköy Merkez Mah. Vatan Cad. No:83 B5
BAŞİSKELE/ KOCAELİ
Telefon: 5444708661
Web Sitesi: www.koutto.com
E-Posta: esra.yuksel@koutto.com
Vergi Dairesi: TEPECİK VERGİ DAİRESİ (041252)
VKN: 5651082921
Mersis No: 0565108292100001
TICARETSICILNO: 29328

Kocaeli Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi

SAYIN
TÜRKİYE DİYANET VAKFI GENEL MERKEZİ
KÜLTÜR MAH. Mah.DR.MEDİHA ELDEM SK. KOCATEPE CAMİİ No:72 B
ÇANKAYA/ ANKARA
E-Posta: kocaeli@diyanet.gov.tr
Vergi Dairesi: MİTHATPAŞA VERGİ DAİRESİ
VKN: 8790012178

e-Arşiv Fatura

Özelleştirme No:	TR1.2
Senaryo:	EARSIVFATURA
Fatura No:	KOU2024000000081
Fatura Tarihi:	25-12-2024
Fatura Tipi:	SATIS
Gönderim Şekli:	ELEKTRONIK
Düzenleme Tarihi:	25-12-2024
Düzenleme Zamanı:	15:59

ETTN: dbfaf3e0-5b45-485a-9663-bc99f87a356d

Sıra No	Mal Hizmet Kodu	Mal Hizmet Adı	Açıklama	Miktar	Birim Fiyat	İskonto Oranı	İskonto Tutarı	KDV Oranı	KDV Tutarı	Diğer Vergiler	Mal Hizmet Tutarı
1		Damga Vergisi Yansıtma	Damga Vergisi Yansıtma	1 Adet	568,77TL	%0,00	0,00TL	%0,00	0,00TL		568,77TL

Mal Hizmet Toplam Tutarı	568,77TL
Toplam İskonto	0,00TL
Hesaplanan KDV(%0.0)	0,00TL
Vergiler Dahil Toplam Tutar	568,77TL
Ödenecek Tutar	568,77TL

Vergi İstisna Muafiyet Sebebi: 351-İstisna Olmayan Diğer
Not: Yalnız #BeşYüzAltmışSekiz TL YetmişYedi KR#
Not: e-Arşiv izni kapsamında elektronik ortamda iletilmiştir.
Not: "TTO-2024-SÖZ-157 nolu Sözleşmeye İstinaden Damga Vergisi"
Not: Banka Adı:T.C. Ziraat Bankası Şube Adı:Kocaeli Üniversitesi Şubesi IBAN:TR74 0001 0027 2690 0112 4050 02

Mevcut Elektronik İmzalar

AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Ziraat Bankası

Hesaptan Hesaba Havale

ŞUBE KODU/ADI	:	2726/KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ/KOCAELİ ŞUBESİ
IBAN	:	TR50 0001 0027 2657 3233 0150 03
HESAP NUMARASI	:	2726/57323301-5003
VERGİ DAİRESİ	:	
VERGİ KİMLİK NO	:	
İŞLEM TARİHİ	:	03/01/2025-13:02:17 - F05979
VALÖR	:	06.01.2025
İŞLEM YERİ	:	INTERNET

SAYIN
AHMET EKŞİ

MEHMET AKİF MAH. SEVGİ SK. NO: 1 / 19
ÜMRANİYE İSTANBUL

Açıklama : DİYANET-TTO SÖZ.KAP.DANIŞMANLIK-2024-SÖZ-157
Borçlu Şube : 2726-KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ/KOCAELİ ŞUBESİ
Borçlu Hesap : 90011240 5002
Borçlu IBAN : TR74 0001 0027 2690 0112 4050 02
Borçlu Adı Soyadı : KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ TEKNOLOJİ KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ TEKNOLOJİ TRANSFER OFİSİ ANONİM ŞİR
Borçlu Vergi No : 5651082921
Havale Tutarı : 42.960,55 TRY

Hesabınıza 42.960,55 TL (Yalnız KIRKİKİBİNDOKUZYÜZALTMIŞTLELLİBEŞKR) Yatırılmıştır.
14/10/2025-16:50:56 INTTHVLG INTERNET

Saygılarımızla
T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş.
İNTERNET ŞUBESİ

Taraflar arasında tüm uyuşmazlıklarda, Banka'nın defter kayıtları ve belgeleri,müstenitli olsun olmasın, kesin ve aksi ileri sürülemez delil niteliğindedir.
Merkez: Finanskent Mahallesi Finans Caddesi No:44A Ümraniye/İstanbul Ticaret Sicil No:475225-5 www.ziraatbank.com.tr

Mevcut Elektronik İmzalar

AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

BY PRO BİLİŞİM TEKN. TİC. LTD. ŞTİ. BY PRO BİLİŞİM TEKN. TİC. LTD. ŞTİ.
HALİL RIFAT PAŞA MAH.YÜZER HAVUZ SOKAK / - No:- 34384 PERPA TİC. MER. B BLOK NO: 1/1 KAPI NO:1605 / - / ŞİŞLİ/ İSTANBUL
Cep Tel: 533 166 22 56
Tel: (212) 3929177
Web Sitesi: www.by-pro.com.tr
E-Posta: info@by-pro.com.tr
Vergi Dairesi: ŞİŞLİ VERGİ DAİRESİ
VKN: 1950762711
TICARETSICILNO: 0195076271100001
MERSISNO: 0195076271100001

e-Arşiv Fatura

SAYIN
. AHMET EKŞİ
Mehmet Akif Mah. Şanlı cd. Sevgi sk. No:1/19 YUKAR / I DUDULLU ÜMRANİYE İstanbul
34775 ÜMRANİYE / İstanbul
Web Sitesi: www.hepsiburada.com
E-Posta: aeksi72@hotmail.com
Vergi Dairesi: HOCAPAŞA VERGİ DAİRESİ MÜD.
TCKN: 43858104520

Özelleştirme No:	TR1.2
Fatura Tipi:	SATIS
Fatura No:	BPA2025000044761
Fatura Tarihi:	09-10-2025
Fatura Zamanı:	10:24:05
Ödeme Kodu / Şekli:	ZZZ
Ödeme Tarihi:	09-10-2025
Gönderim Tarihi:	09-10-2025

ETTN: CD040E10-1B10-4544-A380-851E45405ACB

Sıra No	Mal Hizmet	Miktar	Birim Fiyat	İskonto Oranı	İskonto Tutarı	KDV Oranı	KDV Tutarı	Diğer Vergiler	Mal Hizmet Tutarı
1	Asus expertbook P1 P1503 Intel Core I7-13700H 32GB Ddr5 512 SSD W11P 15.6 Fhd Taşınabilir Bilgisayar P1503CVA-I732512W11P	1 Adet	27.882,53 TL			%20,00	5.576,51 TL		27.882,53 TL

Mal Hizmet Toplam Tutarı	27.882,53 TL
Toplam İskonto	0,00 TL
Hesaplanan KDV(%20)	5.576,51 TL
Vergiler Dahil Toplam Tutar	33.459,04 TL
Ödenecek Tutar	33.459,04 TL

1.KALEM: T3NXCV09964712B

İrsaliye yerine geçer.
e-Arşiv izni kapsamında elektronik ortamda iletilmiştir.

Banka İsmi	Şube	Şube Kodu	Hesap No	IBAN	Para Birimi
Garanti Bankası A.Ş.	Perpa	459	6289451	TR92 0006 2000 4590 0006 2894 51	TL
Diğer hesap numaralarımızı sitemizdeki banka bilgileri sayfasından görebilirsiniz.					

Mevcut Elektronik İmzalar

AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

NOSİKALE TİCARET - SERKAN AYKUT
NOSİKALE TİCARET - SERKAN AYKUT
MEHMET ALİ PAŞA MH. CEYLANLI SK. NO:25/B
İzmit/ Kocaeli
Tel: 05322552538
E-Posta: info@nosikale.com.tr
Vergi Dairesi: ALEMDAR
TCKN: 35339114098
SUBENO:
MERSISNO:
HIZMETNO:
TICARETSICILNO:

e-Arşiv Fatura

NOSİKALE KIRTASİYE

SAYIN
AHMET EKŞİ
AHMET EKŞİ
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ LOJMANLARI TİP:5/4 DAİRE:4
UMUTTEPE

İzmit/ Kocaeli
E-Posta:
Tel:
Vergi Dairesi: HOCAPAŞA VERGİ DAİRESİ MÜD.
TCKN: 43858104520

NOSİKALE TİCARET
Serkan AYKUT
M.Ali Paşa Mh. Ceylanlı Sk.
No:25/B İzmit/KOCAELİ
ALEMDAR V.D. 353 391 140 98
Tel: 0262 324 30 82 Fax: 0262 324 31 04

Özellestirme No:	TR1.2
Senaryo:	EARSIVFATURA
Fatura Tipi:	ISTISNA
Belge No:	NSA2025000000078
Düzenleme Tarihi:	15-08-2025
Düzenleme Zamanı:	13:53:33

ETTN: a5a2b92c-228b-4e31-9dc4-39eb95a46f12

Sira No	Mal Hizmet	Miktar	Birim Fiyat	Iskonto Orani	Iskonto Tutari	KDV Orani	KDV Tutari	Diger Vergiler	Mal Hizmet Tutari
1	KİTAP	50 Adet	154,00 TL			%0,00	0,00 TL		7.700,00 TL

Mal Hizmet Toplam Tutarı	7.700,00 TL
Toplam İskonto	0,00 TL
KDV Matrahı	7.700,00 TL
Hesaplanan KDV GERCEK(%0)	0,00 TL
Vergiler Dahil Toplam Tutar	7.700,00 TL
Ödenecek Tutar	7.700,00 TL

Vergi İstisna Muafiyet Sebebi: 351-351 -- KDV - İstisna Olmayan Diğer
Yazı ile: # Yedi Bin Yedi Yüz TL #

E-Arşiv İzni Kapsamında Elektronik Olarak iletilmiştir , İrsaliye Yerine Geçerlidir.

BANKA
İŞ BANKASI

IBAN NO
TR74 0006 4000 0012 4010 4459 74

Mevcut Elektronik İmzalar

AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

Güven

Başarının ilk adımı

Kitap, Kırtasiye Fotokopi Dergi Oyuncak

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI T.C.

İL KODU : 41
SERİ A

Ahmet ERARSLAN
Cedit Mh. Turan Güneş Cad. No : 23
(Devlet Hastanesi Yanı) Baç -İZMİT
Tel&Fax : 0 262 322 00 48
Alemdar V.D. 6016 304 2552

İRSALİYELİ FATURA

SAYIN; **AHMET EKŞİ**

KOCAELİ UNİVERSİTESİ LOJMANLARI UMUTTEPE

ADRES: YERLEŞKESI TIP 5/4 DAIRE:4 IZMIT-KOCAELI

V.D.:

V.N.: 43858104520

SIRA № 032547

DÜZENLENME TARİHİ : **15.10.2025**

FİİLİ SEVK TARİHİ : **15.10.2025**

DÜZENLENME SAATİ : **09:30**

FİİLİ SEVK SAATİ : **09:30**

Güven Kitap Kırtasiye Ahmet Erarslan Turan Güneş Cad. No. 23 - İZMİT Tel.0.262. 322.00.48 Fax : 0.262. 322.00 Alemdar V.D. 6016 304 2552 KOCAELİ

Sn	Ürün Adı	Miktar	Birimi	B.Fiyatı	KDV HARİÇ	K.D.V.	İsk	TUTAR
1	KÜLTÜR KİTABI	10	AD		151,00		0%	1510,00
2					0,00			0,00
3					0,00			0,00
4					0,00			0,00
5					0,00			0,00
6					0,00			0,00
7					0,00			0,00
8					0,00			0,00
9					0,00			0,00
10					0,00			0,00
11					0,00			0,00
12					0,00			0,00
13					0,00			0,00
14					0,00			0,00
15					0,00			0,00
16					0,00			0,00
17					0,00			0,00
18					0,00			0,00
19					0,00			0,00
20					0,00			0,00
21					0,00			0,00
22					0,00			0,00
23					0,00			0,00
24					0,00			0,00
25					0,00			0,00
26					0,00			0,00
27					0,00			0,00
28					0,00			0,00
29					0,00			0,00
30					0,00			0,00

TUTAR	1510,00
İNDİRİM	0,00
TOPLAM	1510,00
KDV % 0	0,00
KDV% 1	0,00
KDV %10	0,00
KDV % 20	0,00
YEKÜN	1510,00

YALNIZ YÜZELLİBİR TL

Banka Hesap No: VAKIF KATILIM BANKASI / İZMİT ŞB./Ahmet Erarslan Güven Kitap Kırtasiye

Hesap No: 197281-1 İBAN : TR82 0021 0000 0001 9728 1000 01

Mevcut Elektronik İmzalar

BASIM YERİ : Aydın AKYÜZ TEKNOMATBAA Cedit Mh. Leyla Atakan Cd. Hisar Geçidi No: 6/A İZMİT
Tel : 0 262 322 44 [illegible]

AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu Belgenin Sevk Edilen Malla Birlikte Bulunması halinde ayrıca SEVK İRSALİYESİ aranmaz.

Bu Belge 1 Asıl 2 Surettir

TESLİM EDEN TESLİM ALAN

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Güven

Başarının ilk adımı

Kitap, Kırtasiye Fotokopi Dergi Oyuncak

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI T.C.

İL KODU : 41

SERİ A

Ahmet ERARSLAN
Cedit Mh. Turan Güneş Cad. No : 23
(Devlet Hastanesi Yanı) Baç -İZMİT
Tel&Fax : 0 262 322 00 48
Alemdar V.D. 6016 304 2552

İRSALİYELİ FATURA

SAYIN; **AHMET EKŞİ**

ADRES: KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ LOJMANLARI UMUTTEPE YERLEŞKESİ TİP 5/4 DAİRE :4 İZMİT KOCAELİ

V.D.:

V.N.: 43858104520

SIRA № 032539

DÜZENLENME TARİHİ : **22.05.2025**

FİİLİ SEVK TARİHİ : **22.05.2025**

DÜZENLENME SAATİ :

FİİLİ SEVK SAATİ :

Güven KITAP KIRTASİYE AHMET ERARSLAN Turan Güneş Cad. No : 23 - İZMİT Tel.0.262. 322 00 48 Fax : 0.262. 322 00 Alemdar V.D. 601 [illegible] 552 KOCAELİ

Sn	Ürün Adı	Miktar	Birimi	B.Fiyatı	KDV HARİÇ	K.D.V.	İsk	TUTAR
1	TÜKETİM MALZEMESİ (KIRTASİYE)	40	AD	6,50	6,25	20%	0%	250,00
2					0,00			0,00
3					0,00			0,00
4					0,00			0,00
5					0,00			0,00
6					0,00			0,00
7					0,00			0,00
8					0,00			0,00
9					0,00			0,00
10					0,00			0,00
11					0,00			0,00
12					0,00			0,00
13					0,00			0,00
14					0,00			0,00
15					0,00			0,00
16					0,00			0,00
17					0,00			0,00
18					0,00			0,00
19					0,00			0,00
20					0,00			0,00
21					0,00			0,00
22					0,00			0,00
23					0,00			0,00
24					0,00			0,00
25					0,00			0,00
26					0,00			0,00
27					0,00			0,00
28					0,00			0,00
29					0,00			0,00
30					0,00			0,00

TUTAR	250,00
İNDİRİM	0,00
TOPLAM	250,00
KDV % 0	0,00
KDV% 1	0,00
KDV %10	0,00
KDV % 20	50,00
YEKÜN	300,00

YALNIZ ÜÇYÜZ TL

Banka Hesap No: VAKIF KATILIM BANKASI / İZMİT ŞB./Ahmet Erarslan Güven Kitap Kırtasiye

Hesap No: 197281-1 İBAN : TR82 0021 0000 0001 9728 1000 01

Mevcut Elektronik İmzalar

BASIM YERİ : Aydın AKYÜZ TEKNOMATBAA Cedit Mh. Leyla Atakan Cd. Hisar Geçidi No: 6/A İZMİT
Tel : 0 262 322 000 4 (0 532 652 25 71) Alemdar V.D. 1052704546 A.T. 30.04.2020/20204110033 BASIM YILI:2020

Bu Belgenin Sevk Edilen Malla Birlikte Bulunması halinde ayrıca SEVK İRSALİYESİ aranmaz.
Bu Belge 1 Asıl 2 Surettir

AHMET EKŞİ (Selçuk Üniversitesi Veteriner Fakültesi Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:37

TESLİM EDEN TESLİM ALAN

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

VARLIK İŞLEM FİŞİ

FİŞ SIRA NO	2025/1225	TAHAKKUK NO		TARİH	14/10/2025
İL VE İLÇENİN	ADI	KOCAELI / KOCAELİ		KODU	41
HARCAMA BİRİMİNİN	ADI	Özel Kalem (Rektörlük)		KODU	38.39.0.1.901 (439.1-5650472217)
MUHASEBE BİRİMİNİN	ADI	KOCAELİ ÜNİVERSİTESİSTRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞK		KODU	41799
MUAYENE VE KABUL KOMİSYONU TUTANAĞININ		TARİHİ	09/10/2025	SAYISI	07
DAYANAĞI BELGENİN		TARİHİ	09/10/2025	SAYISI	BPA2025000043656

İŞLEM ÇEŞİDİ	NEREDEN GELDİĞİ	KİME VERİLDİĞİ	NEREYE VERİLDİĞİ	ETTN NO
Satın Alma(Özel Hesap - DİĞER)	BY PRO BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ BYPRO BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ			

BİRİMLER ARASI TAŞINIR HAREKETLERİNDE

GÖNDERİLEN HARCAMA	ADI		KODU	....
GÖNDERİLEN TAŞINIR AMBARI	ADI		KODU	
MUHASEBE BİRİMİNİN	ADI		KODU	

TAŞINIRIN

SIRA NO	KODU	SİCİL NO	ADI	AMBAR KODU	ÖLÇÜ BİRİMİ	BİRİM FİYAT	MİKTARI	TUTARI
1	255.2.1.1.2-44	255.2.1/25/47387	DİZÜSTÜ BİLGİSAYARLAR (ASUS ASUS ASUS)	38390190101	ADET	33.459,03600000	1	33.459,04
	255.02.01	**Bilgisayarlar ve Sunucular**						**33.459,04**
	GENEL TOPLAM							**33.459,04**
	VİF KURUŞ FARKI...							**0.0**

Yukarıda 1 kalem, 1 taşınır **GİRİŞ KAYDI YAPILMIŞTIR.** **14/10/2025** **Taşınır Kayıt Yetkilisi** Adı Soyadı.: TUBA AYHAN Unvanı : TAŞINIR KAYIT YETKİLİSİ İmzası :	Yukarıda 1 kalem, 1 taşınır **TESLİM EDİLMİŞTİR.** **14/10/2025** **TESLİM EDEN** Adı Soyadı: Unvanı : İmzası :

Mevcut Elektronik İmzalar

AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

TAŞINIR TESLİM BELGESİ

Demirbaş, Makine ve Cihaz İçin					
BELGE SIRA NO	2025/Z/19			**TARİH**	16/10/2025

İL VE İLÇENİN	**ADI**	Kocaeli	**KODU**	41
HARCAMA BİRİMİNİN	**ADI**	İlahiyat Fakültesi	**KODU**	38.39.0.1.654 (439.47-5650623752)
KİME VERİLDİĞİ	43858104520 - Ahmet Ekşi -			
NEREYE VERİLDİĞİ	- - - -			

DEMİRBAŞ, MAKİNE ve CİHAZIN

SIRA	SİCİL NO	ESKİ SİCİL NO	MALZEME KODU	MALZEME ADI	ÖZELLİKLERİ	SERİ NO	İADE DURUMU	İADE TARİHİ	İADE ALAN	İMZA
1	255.2.1/25/47387		255.2.1.1.2-44	DİZÜSTÜ BİLGİSAYARLAR	(ASUS ASUS ASUS)					

Yukarıda sıra ve sicil numarası, adı, özellikleri, nereye veya kime verildiği yazılı olan demirbaş, makine ve cihaz teslim edilmistir.

Kullanici kendi kusuru sonucunda doğacak zararları tazmin etmeyi kabul eder.

Yukarıdaki sicil numaraları belirtilen taşınırlardan teslim alınarak iade olanlar kişi üzerinden düşürülmüştür.

Taşınır Kayıt Yetkilisi	**TESLİM ALAN**
16/10/2025	16/10/2025
Adı Soyadı: TUBA AYHAN	Adı Soyadı: Ahmet Ekşi
Unvanı : Taşınır Kayıt Yetkilisi	Unvanı :
İmzası :	İmzası :

Mevcut Elektronik İmzalar
AHMET EKŞİ (İslam Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı - Öğretim Üyesi) 28.10.2025 12:27

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.10.2025-862199

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.